No. 121 Zaterdag 24 Mei 1941 61e Jaargang

ABONNEMENTSPRIJS: per kwartaal bij vooruitbetaling f 2.73 plus inningskosten (per bode 21 cent per week) Verschijnt dagelijks, behalve op Zon- en R.K. Feestdagen.

BUREAUX: ZUID-KON.WAL 14-18 HELMOND

De Zuidwillemsvaart

NIEUWE HELMONDSCHE COURANT

WAARIN OPGENOMEN „HET NIEUWS VAN DE WEEK" HELMONDSCHE COURANT

HOOFDREDACTEUR: M. J. J. VISSERS, HELMOND

ADVERTENTIEN: van 1–5 regels f 1.50 elke regel meer 30 cent. Tusschen den tekst 60 cent per regel; 1e pagina 90 ct. p. regel. Bij abonnement belangrijke reductie. Kleine annonces per 20 woorden f 0.80 bij vooruitbetaling

Telefoon Interc. 67 Gironummer 60590

DIT NUMMER BESTAAT UIT TWEE BLADEN.

Opvoeding en onderwijs der jeugd in nieuwe banen.

—o—

VORMING VAN EEN VOLKSCHEN ADEL.

—o—

Wat is, wil en doet het opvoedersgilde?

In verband met het alom groeiend besef, dat hoofdzakelijke hervormingen in opvoeding en onderwijs moeten worden aangebracht, heeft een redacteur van de Vereenigde Persbureaux een onderhoud gehad met dr. R. van Genechten, leider van het opvoedersgilde. Mr. dr. R. van Genechten heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om een uiteenzetting te geven van de beginselen, waarop in de toekomst de vorming van de Nederlandsche jeugd zal berusten.

In de vorming der toekomstige Nederlandsche mannen en vrouwen moeten diepgaande wijzigingen worden aangebracht", antwoordde mr. dr. R. van Genechten, leider van het opvoedersgilde, toen wij hem vroegen een uiteenzeting te willen geven van de hervormingen, die op dit gebied tot stand moeten worden gebracht. „Ondanks de vele zorgen, die aan opvoeding en onderwijs in de laatste tientallen jaren besteed zijn, zijn over het algemeen geen beter gevormde menschen ontstaan. Daarmede wil ik niet zeggen, dat er geen resultaten bereikt zijn, maar de nieuwe tijd, die hoofden en harten der Nederlanders beroert, eischt meer. Tegen de ontbindende krachten, die tot voor kort haar invloed deden gelden, ontstaat een reactie. Meer en meer breekt de gedachte door, dat de enkeling niet los van alle banden, maar integendeel, in en door de volksgemeenschap zijn leven ten volle kan ontplooien.

Een nieuw beeld van den mensch ontstaat. Opvoeding en onderwijs hebben de grootsche taak, aan de vorming van dien nieuwen mensch scheppend mede te werken."

„Hoe zal dit naar uw meening kunnen geschieden?"

„Meer door zich duideliik rekenschap te geven in welke opzichten het nieuwe beeld van den mensch verschilt van het oude, dan door uitvoerige gedachtenwisseling over technische verbeteringen van het onderwijs. Opvoeding is kunstenaarswerk, de opvoeder moet bezield zijn en den mensch, zooals hij hem wil vormen, in zich zelf voelen leven. De belangrijkste verschillen met vroeger kan men in enkele punten samenvatten.

Vóór alles willen wij de Nederlandsche jeugd opheffen uit haar gezapigheid, haar zelfgenoegzaamheid, kortom haar overdreven gehechtheid aan het materieel bestaan. De jeugd moet weer gaan begeeren, dat zij bereid moet zijn, zich voor iets hoogers in te zetten. Beter is het te strijden voor een ideaal en daarbij te verliezen, dan nooit voor een ideaal te hebben gestreden.

Een tweede belangrijk punt is, dat opvoeding en onderwijs er op gericht moeten zijn iedereen in staat te stellen datgene, dat in hem leeft, te ontwikkelen. Wel werden ook in het liberale tijdperk de begaafden in staat gesteld vooruit te komen, maar hierbij werd te veel aandacht geschonken aan intellectueele prestaties, terwijl deze bovendien meer ten eigen baate dan tot voordeel van de volksgemeenschap werden aangewend.

De nationaal-socialistische opvoeding gaat uit van de ongelijkheid der menschen en geeft aan hen, die bijzonder goede eigenschappen bezitten, de gelegenheid deze te ontwikkelen ten bate van de gemeenschap. Karakter en deugdzaamheid zijn daarbij beslissend. Natuurlijk spreekt het vanzelf dat hij, die leiding moet geven, ook intelligent moet zijn, maar karakter en deugden als moed, eenvoud, onbaatzuchtigheid en trouw zijn van meer belang dan verstand. Zoo wordt een volksche elite van jonge mannen, die in verband met hun latere verantwoordelijke positie in de volksgemeenschap ook een hardere opvoeding zullen krijgen."

„Bent u van meening, dat op deze wijze het doel bereikt zal worden?"

„Zeer zeker, indien ten minste ieder bij dit werk zijn beste krachten geeft. Uw vraag brengt het derde punt ter sprake, n.l. dat de geheele opvoeding en het geheele onderwijs in het teeken der volksverbondenheid moeten staan. Datgene, dat het volk vereenigd zal op den voorgrond worden gesteld tegenover de invloeden, die ons volk in allerlei hokjes hebben gescheiden. Geschiedenis in nationalen zin, kennismaking met andere streken en volksgenooten door middel van excursies, om maar enkele van de middelen te noemen, zullen het besef van volksverbondenheid versterken. Verder denk ik aan den heilzamen invloed van den arbeidsdienst. Welk een gunstige uitwerking had op vele jongelieden de militaire dienst en hoeveel grooter nog zal de invloed van den arbeidsdienst zijn."

Doel van het opvoedersgilde.

„Kunt u nog het een en ander mededeelen omtrent het opvoedersgilde?"

„Het in September 1940 opgerichte opvoedersgilde heeft een tweeledig doel. Ten eerste de herziening van opvoeding en onderwijs in volkschen zin en ten tweede de vereeniging van alle volksgenoten, die op eenigerlei wijze betrokken zijn bij de opvoeding van en het onderwijs aan onze dietsche jeugd. De opvoeders zijn nu nog over tientallen organisaties verdeeld. Aan dezen toestand wil het opvoedersgilde een einde maken om alle krachten in een groot verband te vereenigen en haar onderlinge samenhang te bevorderen. Het gilde staat open voor alle opvoeders, ook natuurlijk voor hen — er bestaat op dit punt nog een misverstand — die geen lid zijn van de nationaal-socialistische beweging. Er zijn verschillende afdeelingen gevormd: landelijke afdeeling voor alle leden, die bij een bepaalden tak van opvoeding of onderwijs werkzaam zijn en plaatselijke groepen, die alle leden, onverschillig in welken tak zij werkzaam zijn, in een bepaalde gemeente omvatten.

In de afdeelingen wordt hard gewerkt aan de bestudeering van de vraagstukken, die zich in zoo grooten getale voordoen. Zoo wordt de vaste basis gelegd, waarop later kan worden voortgebouwd, om de Nederlandsche jeugd een haar waardige vorming deelachtig te doen worden."

Het bedingen van pachtprijzen.

—o—

Uitsluitend naar tijdruimte.

De Staatscourant van gisteravond bevat het volgende besluit van de secretarissen-generaal van de departementen van landbouw en visscherij en van justitie, houdende nadere regelen betreffende de wijze van verpachting en de lasten van den pachter.

Artikel 1.

1. In een pachtovereenkomst kan als pachtprijs slechts bedongen worden een uitsluitend naar tijdruimte bepaald en niet van den prijs van producten of van andere factoren afhankelijk gesteld bedrag in Nederlandsch geld; met toestemming van het pachtbureau kan evenwel in bijzondere gevallen de pachtprijs op andere wijze worden bepaald. Ieder beding, in strijd met het vorenstaande, is nietig.

2. Is vóór de inwerkingtreding van dit besluit een pachtprijs op andere wijze bedongen dan volgens het eerste lid geoorloofd is, zoo is de verpachter verplicht en de pachter bevoegd de pachtovereenkomst binnen twee maanden na de inwerkingtreding van dit besluit bij het pachtbureau in te zenden.

3. Het pachtbureau stelt den pachtprijs opnieuw vast met inachtneming van den in het eerste lid gestelden regel; het berekent als pachtprijs den prijs, welke in 1939 voor gronden, welke in aard en ligging met het gepachte overeenstemmen, als normaal kon worden beschouwd.

De aldus vastgestelde pachtprijs treedt te rekenen van den dag van de inwerkingtreding van dit besluit in de plaats van den overeengekomen pachtprijs. Het pachtbureau kan in bijzondere gevallen op het in dit lid bepaalde uitzonderingen toelaten.

4. Indien de verpachter niet binnen den gestelden termijn aan de in het tweede lid genoemde verplichting heeft voldaan, terwijl de pachter van zijn bevoegdheid tot inzending geen gebruik heeft gemaakt, zoo is de pachter, te rekenen van den dag der inwerkingtreding van dit besluit af, niet gehouden den pachtprijs te betalen, terwijl hij ook overigens tot geen enkele vergoeding gehouden is.

Dit gevolg treedt niet in, als het niet nakomen der verplichting te wijten is aan een omstandigheid, welke den verpachter niet kan worden toegerekend en deze, nadat de omstandigheid heeft opgehouden te bestaan, onverwijld alsnog aan zijn verplichting voldoet.

5. Indien ingevolge het vierde lid geen pachtprijs is verschuldigd, kan de verpachter het pachtbureau verzoeken een lagen pachtprijs vast te stellen. Te rekenen van den dag van vaststelling is deze door den pachter verschuldigd. De vaststelling geschiedt niet, dan nadat de pachter is gehoord, althans behoorlijk is opgeroepen.

Artikel 2.

1. Nietig is ieder beding in een pachtovereenkomst, ingevolge hetwelk de lasten, die den verpachter door publiekrechtelijke lichamen zijn opgelegd, geheel of ten deele ten laste van den pachter komen.

2. Een beding, als in het eerste lid bedoeld, gemaakt vóór de inwerkingtreding van dit besluit, blijft van kracht ten beloope van ten hoogste de lasten, die gedurende het jaar 1940 wegens het verpachte ten laste van den pachter zijn gekomen.

Dit besluit is in werking getreden.

Duitsch legerbericht.

—o—

Duikbooten brachten 110.300 ton scheepsruimte tot zinken.

—o—

Luitenant Prien, de held van Scapa Flow, niet teruggekeerd

—o—

Britsche uitvalspogingen bij Tobroek verijdeld.

Het opperbevel van de Duitsche weermacht maakte gisteren bekend:

Duikbooten hebben uit een voor Engeland bestemd convooi negen vijandelijke koopvaardijschepen met een gezamenlijken inhoud van 70.900 brt. tot zinken gebracht, waaronder drie tankschepen van resp. 8.000, 10.000 en 13.000 brt., alsmede een zwaar geladen munitieschip van 7000 brt.

Door duikbooten werd bij afzonderlijke operaties nog 18.000 brt. tot zinken gebracht.

In het zeegebied ten Westen van Afrika hebben duikbooten 21.400 brt. tot zinken gebracht. Hierdoor heeft het duikbootwapen in de laatste dagen in totaal 110.300 brt. vijandelijke handelsscheepsruimte tot zinken gebracht.

De onder bevel van den luitenant ter zee, eerste klasse Guenther Prien staande duikboot is van zijn laatste tocht naar den vijand niet teruggekeerd. Aangenomen moet worden, dat deze boot verloren is gegaan.

Luitenant ter zee eerste klasse, Guenther Prien, de held van Scapa Flow, die door den Fuehrer voor zijn schitterende verdiensten met het eikenlof behoorende tot het ridderkruis van het ijzeren kruis was onderscheiden, en zijn dappere bemanning zullen in de harten van alle Duitschers voortleven.

Het luchtwapen heeft, zooals reeds in een extra-bericht is medegedeeld, Donderdag aan de in het Oostelijk deel van de Middellandsche Zee opereerende Britsche zeestrijdkrachten zeer zware verliezen toegebracht. Bij herhaalde dappere aanvallen hebben gevechtsvliegtuigen en duikbommenwerpers vijandelijke kruisers en torpedojagers tot zinken gebracht. Bovendien werden bomtreffers op een slagschip en op kleinere eenheden van een uiteengeslagen Britsche vlootformatie geplaatst.

Boven het Britsche moederland en het zeegebied rondom Engeland heeft het luchtwapen ondanks de slechte weersomstandigheden overdag gewapende verkenningsvluchten gemaakt en een vijandelijk koopvaardijschip van 5000 brt. vernietigd.

In Noord-Afrika werden bij Tobroek plaatselijke, door pantserwagens ondersteunde Britsche uitvalspogingen reeds in de kiem gesmoord. Duitsche gevechtsvliegtuigen bombardeerden met goede uitwerking de ravitailleeringsinstallaties van den vijand bij Tobroek.

De vijand heeft geen vluchten boven het Duitsche rijksgebied gemaakt.

Bij aanvallen tegen het bovengenoemde vijandelijke convooi hebben zich de duikbooten onder bevel van luitenant ter zee eerste klasse, oudste categorie Wohlfarth en luitenant ter zee, eerste klasse oudste categorie Gysae, bijzonder onderscheiden.

De Engelsche scheepsverliezen.

Volgens een bericht van Associated Press uit Londen heeft de Britsche admiraliteit behalve het verlies van het meer dan 11.000 brt. groote Canadeesche tankschip „Canadolite", dat waarschijnlijk aan de Westkust van Afrika getorpedeerd is, ook medegedeeld, dat het hulpschip „Queenworth" tot zinken is gebracht (D.N.B.)

Britsche vliegtuigen verjaagd.

In den avond van 22 Mei trachtten afzonderlijke Britsche vliegtuigen de Noorsche kust te naderen. Reeds na de eerste schoten van de Duitsche luchtdoelartillerie keerden de zwakke Britsche strijdkrachten onmiddellijk weer om, zonder een enkele bom te hebben neergeworpen. (D.N.B.)

Britsche duikboot zwaar beschadigd.

Bij de Duitsche actics, die Donderdag tegen Britsche schepen in het Oostelijke deel van de Middellandsche Zee werden uitgevoerd, is een Engelsche duikboot door een Duitschen duikbommenwerper aangevallen. Op het oogenblik, dat de duikboot onderdook, werd het schip door een bom van zwaar kaliber getroffen. Het schip werd zoo zwaar beschadigd, dat aangenomen kan worden, dat het verloren is gegaan (D.N.B.)

De strijd bij Tobroek.

In de laatste dagen hebben, naar aan het D.N.B. wordt gemeld, Duitsche en Italiaansche eenheden opnieuw met stoottroepen tegen den vestinggordel van Tobroek geopereerd. Onder de bescherming van de eigen artillerie werkten de pioniers en infanteristen zich naar voren tot in de nabijheid van de Britsche stellingen. Eenige stoottroepen gelukte het tot in de verdedigingsinstallaties van Oeadis des Rasel Medaur door te dringen. Zij sneden de prikkeldraadversperringen door, verwijderden de mijnversperringen en legden zoodoende een aantal vijandelijke bunkers bloot.

In Afrika hebben de Duitsche gevechtsvliegtuigen opnieuw een succesvollen aanval gedaan op de waterleiding van Wadi Auda ten Westen van Tobroek. De bommen troffen, naar het DNB verneemt goed het doel en richtten aanzienlijke schade aan.

In tegenstelling tot de herhaalde Engelsche beweringen is Solloem sinds den middag van den zestienden Mei stevig in handen van de Duitsche en Italiaansche troepen. In den loop van den 22en Mei kwam de groote gevechtsbedrijvigheid voor Solloem tot stilstand.

Brief uit Berlijn

Sir Cunningham, opperbevelhebber van de Brtische Middellandsche zeevloot.

Verheven tot Nelson van den nieuwen tijd, maar te spraakzaam van aard.

(Van een V.P.B.-medewerker.)

De Engelsche Middellandsche Zeevloot staat onder bevel van Sir Andrew Browne Cunningham; en de Engelschen hebben hooge verwachtingen gekoesterd van dezen admiraal, die in een dagorder aan zijn ondergeschikten den trotschen eisch stelde: „Veegt den hemel schoon van die Duitsche en Italiaansche pest!"

Toen hij in de Middellandsche Zee nog met succes tegen de Italiaansche vloot opereerde en zichzelf den titel gaf van „Overwinnaar van Malapar" poogde de Engelsche propaganda hem te verheffen tot „populairsten soldaat van Engeland"; men vergeleek hem zelfs met Nelson. Sindsdien hebben zich echter donkere wolken samengetrokken boven de Middellandsche Zee.

Het zijn de Engelsche zorgen, die zijn toegenomen en niet de Engelsche kansen op een overwinning. Het is stil geworden rondom den man, die zich tot taak had gesteld, hemel en aarde tusschen Europa en Afrika schoon te vegen en tegelijkertijd den handel tusschen Gibraltar en Suez te beveiligen.

Sir Andrew Cunningham is van Iersche afkomst.

Sir Andrew stamt uit een oude soldatenfamilie. Zijn broeder staat aan het hoofd van de Engelsche strijdkrachten in Oost-Afrika. Een derde lid van de familie Cunningham, die het bevel voerde over het in Alexandrië gestationneerde eskader, werd in December van het vorige jaar naar Londen teruggeroepen, om het gewichtige ambt op zich te nemen van opperbevelhebber voor het leverings- en transportwezen.

Sir Andrew, die van Iersche afkomst is en in 1883 geboren werd als zoon van den professor aan de Universiteit Cunningham, trad in 1898 in dienst bij de Britsche marine. Toen de wereldoorlog uitbrak, was hij luitenant. Voor Gallipoli onderscheidde hij zich als bevelhebber van den torpedojager „Scorpion". Daarna was hij in dezelfde hoedanigheid werkzaam bij de Doverpatrouille in het Kanaal.

Als kapitein werd hij in 1919 benoemd tot voorzitter van een afdeeling in de Intergeallieerde Marine-Contrôle-Commissie. Na verschillende commandoposten te hebben waargenomen in West-Indië en in Engeland — waar hij ook een tijdlang marine-adjudant des konings is geweest — werd hij in 1933 benoemd tot schout-bij-nacht en bevelhebber van de flottilles torpedojagers in de Middellandsche Zee. In 1937 treffen wij hem aan als commandant van het eskader slagkruisers in de Middellandsche Zee; vervolgens werd hij officier de liaison van den marinestaf in de Admiraliteit.

De gelukssster van Cunningham op het hoogtepunt.

Men weet van hem te vertellen, dat hij in de staatscommissie voor de landsverdediging, vooral tijdens de crisis in den herfst van 1938, sterken invloed uitoefende. Een jaar later werd hij in den adel verheven en werd hij admiraal en opperbevelhebber van de Middellandsche Zeevloot. Nadat Turkije deelgenoot was geworden van het Engelsche systeem van bondgenootschappen, in den zomer van 1939, bracht hij een bezoek aan Turkije en trachtte [illegible] middel van persoonlijk overleg met [illegible] chef van den Turkschen generalen staf en minister van oorlog de banden met Ankara op militair gebied nauwer aan te halen.

Toen de oorlog uitbrak had Engeland groote verwachtingen van dezen opperbevelhebber der vloot in de Middellandsche Zee. Cunningham, die spraakzamer was dan Nelson, trachtte deze goede meening van zijn landgenooten te rechtvaardigen door het uitdeelen van straffe dagorders, zooals die, waarin hij sprak van „het neerschieten der Stuka's van de Duitschers als dolle honden".

Het frissche, nog jeugdige gezicht van den thans 58-jarige verraadt zijn Iersche afkomst. De admiraal is van meer dan middelmatige grootte en slank. Hij ontwikkelt een groote mate van energie en handigheid, reden, waarom de Engelsche politiek zich bij voorkeur van hem bedient om bij de moeilijkheden in het Nabije Oosten als onderhandelaar op te treden. Toen volgens de „Times" de maanden van voorspoed voor Engeland op Afrikaanschen bodem aanbraken, toen generaal Wavell Cyrenaica veroverde, steeg ook de ster van admiraal Cunningham steeds hooger.

Van aanvaller tot verdediger.

Cyrenaica ging verloren, de Engelsche zeeroutes worden meer dan ooit bedreigd en ten slotte moest de admiraal al zijn behendigheid aanwenden om de overblijfselen van het Engelsche expeditieleger weder uit Griekenland terug te brengen. De aanval veranderde in verdediging, de Britsche posities in de Middellandsche Zee werden in het nauw gebracht. Sir Andrew moest tot den terugtocht besluiten. De tegenstelling tusschen zijn vroegere dagorders en den tegenwoordigen toestand kenmerkt de ontwikkeling van de situatie, die niet in het voordeel van Engeland is, en die ook deze vlootvoogd niet heeft kunnen tegenhouden.

Na de verovering van Setigne. — De Italiaansche vlag wordt geheschen, terwijl de troepen het eerbewijs brengen

(Luce-Holland)

Italiaansch legerbericht.

—o—

Drie Britsche kruisers getorpedeerd.

—o—

Een kruiser tot zinken gebracht.

In zijn legerbericht no. 352 maakte het Italiaansche opperbevel gisteren het volgende bekend:

In den nacht van 21 op 22 Mei hebben Italiaansche vliegtuigen een vliegveld op het eiland Malta gebombardeerd.

In Noord-Afrika: Bedrijvigheid van verkenners. De vijand ondernam een luchtaanval op Benghasi.

In het Oostelijke bekken van de Middellandsche Zee hebben Italiaansche torpedobooten in den nacht van 20 op 21 Mei twee kruisers getorpedeerd. De booten keerden behouden op haar steunpunten terug. Op 21 Mei viel een formatie Italiaansche gevechtsvliegtuigen onder bevel van den eersten luitenant Mario Morassuti een vijandelijke vlootformatie aan en bracht een kruiser van 5000 ton tot zinken. In den nacht van 21 op 22 Mei viel een Italiaansche torpedoboot, onder bevel van fregattenkapitein Francesco Mimbelli, die zes Engelsche kruisers en torpedojagers ontmoet had, ondanks het vuur van den tegenstander den vijand aan en torpedeerde een kruiser. Het gelukte de torpedoboot van den vijand los te komen.

In Oost-Afrika zette de vijand in Galla en Sidamo zijn druk op de Italiaansche strijdkrachten voort, die dapper verzet bieden.

Hoe kleiner u den hoek naar links maakt, hoe grooter het ongeluk, dat erin past... ('t is veel minder tijdroovend om in alle bochten altijd rechts te houden).

STADSNIEUWS

PERSOONSBEWIJZEN.

—o—

Woensdag a.s. wordt met de uitgifte begonnen.

Onder verwijzing naar achterstaande bekendmaking worden de ingezetenen erop attent gemaakt, dat met de afgifte van de persoonsbewijzen op Woensdag 28 Mei a.s. zal worden begonnen.

De oproeping geschiedt persoonlijk en in alphabetische volgorde. Men wachte dus rustig de oproepingskaart af. Men beware de oproepingskaart zorgvuldig in de enveloppe. De oproepingskaart moet in een zuiveren en onbeschadigden toestand ten stadhuize worden ingeleverd.

Zij, wier geslachtsnamen beginnen met de letters A tot en met C moeten ervoor zorgen, dat hun foto's gereed zijn.

Onder hen, die een kosteloos persoonsbewijs ontvangen, zullen er zijn, die eveneens voor gratis-verstrekking van foto's in aanmerking komen.

Dit zullen in het algemeen slechts de armlastigen en de steuntrekkers zijn.

Deze personen kunnen op het stadhuis, afd. bevolking, daartoe een formulier laten invullen.

EEN GOEDE FOTO VOOR UW

PERSOONSBEWIJS

EN NIET DUUR IS

ATELIER „PRINSES"

MOLENSTRAAT 223 — HELMOND

Deze zijn zeer geschikt om te vergrooten

Brandstoffenkaarten afhalen!

We vestigen de aandacht van belanghebbende stadgenooten op achterstaande bekendmaking van het Distributiekantoor inzake het afhalen van de brandstoffenkaarten voor het a.s. seizoen. Men houde zich zorgvuldig aan termijn en voorschriften!

MEILOF VOOR DEN VREDE.

Zooals uit achterstaande advertentie blijkt, houdt de R.K. Vrouwenbond van Helmond op Woensdag 28 Mei a.s. des namiddags om half vier een plechtig Meilof voor den vrede, in de Maria-kapel te Aarle-Rixtel.

Het Lof wordt gecelebreerd door den geestelijken adviseur Pastoor Knegtel, die ook een predicatie zal houden.

Aangezien dit Mei-lof niet uitsluitend voor leden van den Vrouwenbond, is bedoeld, worden zooveel mogelijk vrouwen en meisjes van Helmond verwacht teneinde gezamenlijk den zegen van een voorspoedigen vrede van de Meikoningin Maria, af te smeeken. De liederen zullen gezamenlijk gezongen worden.

Geneeskundige dienst.

De geneeskundige dienst wordt hedenmiddag en Zondag waargenomen door dr. Vingerhoets.

V.V.V. „Helmond Vooruit."

De onlangs uitgestelde algemeene vergadering der „V.V.V. Helmond Vooruit", wordt op 5 Juni a.s. gehouden in de achterzaal van Hotel „St. Lambert."

De agenda vermeldt:

1. Opening.
2. Notulen der vergadering van 31 Mei 1939.
3. Kort verslag over 1939 en 1940.
4. Rekening en verantwoording over 1939 en 1940.
5. Benoeming van bestuursleden:

a. Wegens periodieke aftreding van de heeren R. Raijmakers, F. Hermens en Jos. Maas in 1940.

b. Wegens periodieke aftreding van de heeren M. Kerssemakers, H. A. C. van Keulen, P. Kuijpers en P. A. Leenhouwers in 1941. Het bestuur stelt de aftredende bestuursleden candidaat. Volgens art. 10 van het reglement kunnen 10 of meer leden uiterlijk 3 dagen voor den datum der vergadering candidaten te stellen. De ledenlijst is ter inzage bij den secretaris.

6. Rondvraag.

Jaarvergadering R. K. Werkliedenvereeniging.

De R.K. Werkliedenvereeniging hield Woensdag haar jaarvergadering.

In zijn openingswoord releveert de voorzitter de Rerum Novarum herdenking en zegt dat men met voldoening dezen dag mag herdenken daar het nu voor de arbeidende klasse veel beter is dan voor 50 jaren.

De voorzitter deelde mede dat voor de dagen dat de zaal bezet is geweest *f* 27.93 per maand vergoeding is gegeven.

Het jaarverslag van den secretaris waar op we nader terugkomen werd onder dank goedgekeurd alsmede het verslag van den penningmeester. De inkomsten hadden bedragen *f* 13009.26, de uitgaven *f* 12379.18.

Bij de bestuursverkiezing werden de aftredende leden F. den Ouden, J. Heijnen, P. v. Doorne en J. v. Lieshout bij enkele candidaatstelling herkozen. De voorzitter werd bij acclamatie herkozen.

De herdenking van Rerum Novarum zal plaats hebben in 4 zalen der stad. Met de andere standsorganisaties worden hierover nadere besprekingen gevoerd. Na een korte rondvraag kwam de sluiting.

Fa. H. ROELOFS & Zn.

Kerkstraat 8 - Tel. 367

WONINGINRICHTING

Wandelclub onderafd. van de Gemengde Tooneelver. Jeanne d'Arc.

Bovengenoemde tooneelver. heeft gemeend, haar leden buiten geestelijke ontspanning ook lichamelijke ontspanning te moeten bezorgen, en is daarom overgegaan tot het oprichten van een onderafd. wandelclub, iets wat bij de leden zeer in den smaak valt.

Immers nu het tooneelseizoen weer enkele maanden op zich laat wachten is lichamelijke ontspanning dubbel welkom. Bij deze onderafd. kunnen nog enkele dames en heeren geplaatst worden.

Zie verder advertentie. A. v. H.

R. K. J. S. V.

Op 31 Mei a.s. zal de Rederijkerskamer van de J. S. V., verbonden aan de R. K. H. B. S. hier ter stede, 'n groot interlocaal landjuweel (wedstrijd in welsprekendheid en voordrachtskunst) organiseeren. Deze wedstrijd zal plaats hebben in de zaal van 't St. Jans' patronaat aan de 2de Haagstraat. Alle belangstellenden hebben gratis toegang. Voor de oud-leerlingen kan 'n plaats gereserveerd worden als zij nog vóór Woensdag 28 Mei hiervan opgave doen bij Eugène v. Boudijk-Bastiaanse, Mierloscheweg 4 (tel. 100). Wegens de deelname van jongens uit Den Bosch en Eindhoven begint de wedstrijd om twee uur.

Nadere mededeeling over jury en deelnemers hopen we de volgende week te kunnen berichten.

Eervol ontslag.

Bij beschikking van den secretaris-generaal van het departement van Opvoeding. Wetenschap en Cultuurbescherming is aan A. A. Meilink op zijn verzoek eervol ontslag verleend als leeraar aan de Rijks Hoogere Burgerschool te Helmond.

Zwembad Helmond.

Gisteravond was de temperatuur van het water 15½° (buiten 15°).

Hedenmorgen om 7 uur: water 14½° (buiten 10°).

UIT DE PROVINCIE

AARLE-RIXTEL.

— *Feest van den arbeid.* — Morgen zal in onze parochie de Rerum Novarum-herdenking gevierd worden door alle stands- en vakorganisaties ter plaatse. 's Morgens algemeene H. Communie, des namiddags onder het Lof zal door een Eerw. Pater een predikatie worden gehouden over de Encyclieken Rerum Novarum en Quadragesimo Anno.

— *Persoonsbewijzen.* — Bij beschikking van den burgemeester dezer gemeente is omtrent de heffing van rechten voor de afgifte van persoonsbewijzen de volgende regeling getroffen:

Vrijgesteld van betaling worden alle armlastigen, dus de gezinsleden en hoofden van gezinnen, die door het Burgerlijk of het kerkelijk Armbestuur regelmatig worden bedeeld en verder alleenwonende personen, hoofden en leden van gezinnen, wier inkomen lager is dan een bepaald bedrag, afhankelijk van de samenstelling van het gezin. Een alleenwonende b.v. die minder verdient dan *f* 12.— per week of een gezin van 8 leden dat minder inkomen heeft dan *f* 25.— per week of een gezin

Fa. H. ROELOFS & Zn.

Kerkstraat 8 - Tel. 367

WONINGINRICHTING

van 13 leden, dat beneden *f* 40.— inkomsten blijft, is vrij van betaling.

De bezitters van vetkaarten betalen de helft van het gestelde recht, dus *f* 0.50 per persoonsbewijs tenzij hun inkomen zoo laag is, dat zij recht op vrijstelling kunnen doen gelden.

Het afhalen der persoonsbewijzen zal eenieder schriftelijk worden medegedeeld. De ingezetenen zorgen intijds voor een foto, die aan alle gestelde eischen voldoet.

— *40-jarig Priesterfeest.* — Op aandrang van de Besturen van eenige Katholieke vereenigingen is door het gisteravond gevormde feestcomité besloten om aan het 40-jarig priesterfeest van den Herder dezer parochie een openbaar karakter te verleenen. Zoo zullen alle parochianen vriendelijk worden uitgenoodigd op den 2en Pinksterdag te vlaggen met de nationale vlag, zonder toevoeging van oranjedoek.

De harmonie en liedertafel zullen worden uitgenoodigd voor het brengen van serenade's, terwijl alle katholieke vereenigingen en die, welke hiermede kunnen worden gelijkgesteld een verzoek zullen ontvangen om aan een défilé waarvoor de heer Procureur-Generaal te 's Bosch inmiddels vergunning verleende, deel te nemen.

Het feestcomité is als volgt samengesteld: Eere-voorzitter, de Edelachtbare Heer O. M. Haffmans, burgemeester, Voorzitter de weleerw. heer Kapelaan Vromans, leden de heeren Sengers, Slaats, Prinsen en Rovers, kerkmeesters en verder in alphabetische volgorde de heeren L. G. v. Dieten, Hoofd der school, Dr. Dijkman, Arts, J. A. Gijsbers, Voorzitter der R. K. Werkliedenvereeniging, G. J. H. Hendriks, Uitgever, M. S. van Roij, Gemeente-secretaris en H. W. Verschuren, Voorzitter van den Boerenbond.

— *Noodslachting.* — Gisteren had bij den landbouwer N. Althuijzen alhier, een noodslachting plaats van een rund. Het vleesch werd voor de consumptie afgekeurd en naar den destructor te Son c.a. vervoerd.

LIESHOUT.

— *Distributienieuws.* — Met ingang van heden zal het distributiekantoor voor het publiek voortaan geopend zijn op Maandag- en Woensdagnamiddag.

Deze week zijn in deze gemeente huis aan huis bezorgd de aanvraagformulieren voor brandstoffen voor het stookseizoen 1941/42. Degenen, die dit formulier tot op heden nog niet hebben ingeleverd, worden verzocht dit a.s. Maandag nog te doen des namiddags van 2—4 uur.

De houders van identiteitskaarten E, die de voor hen bestemde toewijzingen voor brandstoffen nog niet hebben afgehaald, kunnen dit alsnog in den loop der volgende week doen.

BEEKENDONK.

— *Zomerconcert.* — Het eerste Zomerconcert gegeven in den Harmonietuin de Koppelen is goed geslaagd. Er was veel belangstelling, en er werd keurig gemuiceerd.

— *Moestuintjes.* — Conform het besluit in de jongste raadszitting is vanwege de Vincentiusvereeniging het kermisterrein in het gemeentesportpark tot moestuintjes omgewerkt. Vele ingezetenen hebben aldaar een stukje grond ter bewerking verkregen, en het is een lust om te zien met hoeveel ambitie deze tuintjes worden bewerkt.

GEMERT.

— *Excursie.* — Door de afdeeling van den R. K. Onderwijzersbond werd onder leiding van Prof. E. Loffeld een excursie gemaakt naar Handel. Eerst werd een bezoek gebracht aan de psychiatrische inrichting „Huize Padua". Door den directeur Dr. Severeinen werd een uiteenzetting gegeven over de behandeling van geesteszieken, terwijl door Prof. Loffeld de geschiedenis van de inrichting werd verteld. Na 'n gullen tractatie door de Eerw. Broeders maakte het gezelschap onder leiding van Br. Overste met een assistent een rondwandeling, om de verschillende afdeelingen in oogenschouw te nemen. Aan het slot dankte de voorzitter, de heer Hamelynck, voor de goede ontvangst en de duidelijke uiteenzettingen.

Vervolgens bracht het gezelschap een bezoek aan de genade-kapel. Hier werd eerst een kort Lof gedaan, hetwelk door de leden gezongen werd. Onder leiding van Prof. Loffeld werd vervolgens een rondgang gemaakt, om de verschillende bezienswaardigheden in oogenschouw te nemen. Tenslotte werd de kapel en de bouw van den buitenkant bekeken. Rector Castelijns geleidde mee het gezelschap rond. De afdeeling mag hiermee wederom op een goed geslaagde heemkunde-excursie terug zien.

— *R. K. Bouwvakarbeidersbond.* — Door den bouwvakarbeidersbond St. Joseph alhier wordt op Zondag 25 Mei a.s. voor de georganiseerde Bouwvakarbeiders van 1 tot 2 uur en voor ongeorganiseerden en voor leden van andere bonden van 2 tot 6 uur in het Alcoholvrij-lokaal gelegenheid gegeven de vacantiebonnen van Hemelvaartsdag en Pinksteren in te leveren.

Er kunnen 8 bonnen worden ingeleverd, door de eigenaren zelf, mits netjes opgeplakt en aan achterzijde voorzien van de landteekening van den eigenaar.

ODILIAPEEL.

— *Inzegening nieuw klooster.* — Op Dinsdag 20 Mei is het nieuwe Zusterklooster in de Odiliapeel door den Zeer-Eerw. heer van Doorn, pastoor der parochie ingezegend.

Om 10 uur begon de plechtige H. Mis waarna een lied gezongen werd door de schoolkinderen. Om half drie werden de Zusters aan het klooster afgehaald door geestelijken, bruidjes, kerkbestuur en onderwijspersoneel, waar ook bij tegenwoordig waren de burgemeester en wethouders van Uden, en trok de stoet naar de kerk. Om 3 uur begon het plechtig Lof waarna de inzegening van het klooster geschiedde door pastoor van Doorn. De pastoor hield een toespraak, waarin hij allen dankte die medegewerkt hadden tot het tot stand komen van het klooster, doch vooral bracht hij een woord van dank aan burgemeester Buskens van Uden, daar zonder zijn bijzondere medewerking, nooit een klooster in de

Fa. H. ROELOFS & Zn.

Kerkstraat 8 - Tel. 367

WONINGINRICHTING

Odiliapeel zou zijn gekomen. Verder wees hij op het nut van de stichting van het klooster, aangezien in dit klooster een naaischool, een huishoudschool, bewaarschool, verpleging van het Wit-Gele Kruis en een Patronaat wordt gevestigd.

Ook de burgemeester van Uden voerde het woord. Hij schetste op treffende wijze het nut en het doel van dit klooster. Daarna werd er in het patronaat een verloting gehouden van verschillende huishoudelijke artikelen. Hiervan werd door jong en oud zeer druk gebruik gemaakt. Het was een echt feest voor Odiliapeel.

DEURNE.

— *Priesterwijding.* — Onze dorpsgenoot de Eerw. heer J. Terruwe, oud-student van het Groot-Seminarie te Haaren, zal op 29 Juni a.s. door den Bisschop van Sens (Frankrijk) priester worden gewijd.

— *K. D. O.* — Op Hemelvaartsdag nam de gymnastiekvereeniging K. D. O. deel aan den vier-kilometer-wedloop, welke werd uitgeschreven door de gymnastiekvereeniging O. S. S. te Den Bosch. De deelname aan dezen wedstrijd werd voor de jonge vereeniging weer een succes. Het K. D. O.-lid Frans Obers wist de 4 K.M. te loopen in 13 minuten en 28 seconden en daarmede beslag te leggen op den derden prijs, zijnde een fraaie medalje. De tweede looper van K. D. O., J. Dekkers legde den afstand in 16 minuten af en kreeg een diploma.

— *Herdenkingsbedevocht.* — Ook de Deurnesche katholieke arbeiders zullen het verschijnen herdenken van de groote arbeidersencycliek „Rerum Novarum". Onder leiding van „Credo Pugno" trekken ze op den eersten Pinksterdag naar het genadeoord van Ommel. De deelnemers aan deze bedevaart komen in de kerk der St. Josephparochie bijeen. Na een Lof trekt men dan gezamenlijk naar Ommel, waar onder een plechtig Lof Pater Theodorus, Capucijn en toegevoegd Aalmoezenier van den Arbeid, een predicatie zal houden. De St. Wilbertzangertjes zullen tijdens het Lof en de processie gezangen uitvoeren.

VLIERDEN.

— *Concert.* — Morgen, Kermis-Zondag, zal de Fanfare „Wilhelmina" een groot concert geven op de kiosk, aanvangende 5 uur. Indien mogelijk zal het Fanfaregezelschap na het concert nog een muzikale wandeling door het dorp maken.

ASTEN.

— *Koningschieten.* — Bij het koningschieten op de doele „St. Sebastiaan" gevestigd in café „De Hemel" werd de titel behaald door het lid Chr. Feyen, met 104 p.

— *Jonge Werkman.* — Dinsdagavond werd een algemeene ledenvergadering gehouden door de Jonge Werkman. Aanwezig waren, behalve de leden, Rector Allard en de heer A. Snijders, voorzitter van de R. K. Werkliedenvereeniging.

DE WAARZEGSTER.

Zij zat daar, ietwat verschrompeld,
Oud geworden en wat grijs,
Mummelend, maar buiten dat toch
Indrukwekkend wel en grijs.
Naast haar lag een oud spel kaarten,
Wat beduimeld en wat vies.
Op haar schouders zat een uil, die
Wijsheid in haar ooren blies.
En voor haar, dat was 't voornaamste,
Stond het bord met koffiedik,
Die bruin-vochtige substantie,
Vol geheimen, waarnaar ik
Zeer gespannen stond te kijken.
Ik beefde met ontzag
Dat in dit bord koffiedik mijn
Nog duistere toekomst lag.
Vol verwachting ging ik zitten
Tegenover d'oude vrouw,
Tusschen ons het bord, waaruit zij
Mijn toekomst voorspellen zou.
Zij begon met het verleden
En zij deed het met gemak,
Om mij zoo te overtuigen,
Dat zij slechts de waarheid sprak.
Zie, zoo sprak zij, uwe jeugd was,
Naar ik in de koffie lees,
Niet rooskleurig, eerder somber,
En u was reeds vroeg een wees.
Gij werd in uw heele leven
Vaak bezocht door tegenspoed.
Maar een aardig kapitaaltje
Maakte voor u veel weer goed.
Wacht u voor een zwarte dame,
Die steeds sluipt rondom uw huis.
Zij bezorgt u ongeluk, want
Ik zie duidelijk een kruis.
Gij zijt in den echt vereenigd,
Uw vrouw schenkt u veel geluk
En uw zeven kindertjes zijn
Allen schatten stuk voor stuk.
Nu de toekomst, sprak ze. Maar ik
Stamelde geheel ontzet,
U hebt blijkbaar niet nauwkeurig
Op het koffiedik gelet.
Ik was in mijn jeugd gelukkig,
Kapitaal bezit ik niet
En ik ken geen zwarte dame,
Die mij en mijn huis bespiedt.
'k Heb geen zeven lieve kind'ren,
Want 'k ben niet getrouwd. Beslist,
U heeft zich in het voorspellen
Uit uw koffiedik vergist.
Dat bestaat niet, riep de dame,
Strijkend door haar grijze haar.
Ik ben absoluut betrouwbaar,
Wat ik zeg is altijd waar.
En als ik dit keer de waarheid
Heel toevallig eens ontduik,
Komt dat, wijl 'k geen echte koffie,
Maar slechts surrogaat gebruik.

Wivé.

In zijn openings- en welkomstwoord sprak Rector Allard de hoop uit, dat het contact tusschen de A- en B-leden der afdeeling sterk verbeterd zou worden.

Over de training gaf de sportleider P. Verdonschot een uiteenzetting, waarna hij op aller medewerking hoopte voor het welslagen der avonden. Iederen Donderdag zal voortaan een trainingsavond voor A- en B-leden gehouden worden. Enkele leden zegden toe voor een rekstok te zullen zorgen.

Besloten werd om bij de voetbalwedstrijden de A-leden ook te laten meespelen. In de elftalcommissie werden benoemd de leden P. Verdonschot, B. van Oosterhout en A. van Lierop.

De heer A. Snijders sprak aan het einde der vergadering zijn voldoening uit over den prettigen en kameraadschappelijken geest onder de leden. Hij zegde zijn volledigen steun toe om de afdeeling tot grooteren bloei te brengen. Tevens dankte hij voor den verleenden steun bij de kettingactie.

Rector Allard spoorde in zijn slotwoord de jongens aan, niet alleen op sportief gebied maar ook op het geestelijke hun best te doen. Tevens vroeg hij aandacht voor den Heemkundigen Kring Asten-Someren.

— *Distributie.* — In de toekomst kunnen nog maar op de eerste twee werkdagen van de maand aanvragen voor rijwielbanden en schoenenbonnen worden uitgereikt. Het publiek wordt verzocht slechts in dringend noodzakelijke gevallen op het distributiebureau genoemde aanvragen in te dienen.

EINDHOVEN.

— *Gemeenteraad.* — In de gemeenteraadsvergadering van Eindhoven werd een voorstel van B. en W. aangenomen inzake het verhuren van de gebouwen van het postkantoor aan de Bagijnenhof na de a.s. onteigening, in verband met de stadhuisbouwplannen. Besloten werd het jaarlijks huurbedrag te stellen op *f* 1875, zijnde 4 pct. van het bedrag van de schadeloosstelling van *f* 46.834.

In verband met de openstelling der gascompressie- en tankinrichting aan de Paradijslaan werd, op voorstel van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, de gasprijs vastgesteld op 12 cent per kubieke meter, zijnde overeenkomstig de prijs der benoodigde benzine.

Tot het in orde brengen van speelplaatsen om daar gelegenheid te scheppen tot het geven van lessen in het vak lichamelijke oefeningen, werden aan verscheidene scholen subsidies verleend tot een gezamenlijk bedrag van *f* 51.589,45.

Subsidies werden vervolgens toegekend aan den in deze gemeente gevestigden cursus voor opleiding van leerkrachten bij het nijverheidsonderwijs, *f* 500, en aan het comité „Hulp in de huishouding" *f* 7000.

De raad besloot hierna om over te gaan tot het rioleeren en bestraten van een gedeelte van de Oranjestraat, waarvoor een crediet beschikbaar werd gesteld van *f* 5000.

Het voorstel tot het leggen van een buisleiding ter voorziening in de behoefte aan gasbergruimte, waarvoor B. en W. een crediet van *f* 130.000 vroegen, werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Er mag van zonsondergang tot zonsopgang geen enkele lichtstraal, geen enkel lichtschijnsel de donkerte rond uw woning doorbreken.

De Filmprogramma's te Helmond

THEATER CENTRAAL.

„GIER WALLY."

Aan den voet van de Alpen ligt een machtige boerenhoeve en in de nabijheid daarvan op de helling der majestueuze bergen maait een vader tezamen met zijn dochter Wally, het halmend gras. Wally hanteert de zeis als een man.

Het dorp wordt geplaagd door een gier die in de bergen zijn nest heeft en die de dieren bij de boerenhoeven bevecht. Er is geen man in het dorp, die het gier-jong uit het rotsnest durft te gaan halen. Totdat Wally het koene avontuur waagt en bij het nest van de gier klimt, waar bij ze door de oude gier wordt aangevallen. Haar vader en de boerenknechts vermogen haar in haar ongelijken strijd tegen het gevleugelde roofdier niet te helpen. Er komt een jonge jager tusschenbeide die de gier met een welgemikt schot onschadelijk maakt.

Wally krijgt van hem, die een allesbehalve vleiende kerel is, den scheldnaam „Gier-Wally".

Dit neemt niet weg, dat het vranke meisje verliefd wordt op den held, die haar leven redde. Ze blijft hem beminnen ook als haar redder, die om zijn jagerprestaties Beren-Jozef wordt genoemd, handgemeen wordt met haar vader en met den jongen boer, dien haar vader voor Wally uitgekozen had. Met dezen moet en zal Wally trouwen.

Wally echter weigert, wat beteekent, dat ze uit haar ouderlijk huis verbannen wordt en ze haar leven gaat slijten in een eenzame berghut, samen met de jonge gier, die ze als trouw gezel heeft kunnen opvoeden.

De naam „Gier-Wally" wordt gaandeweg een sensatie in het dorp, temeer daar Beren-Jozef vaak gezien wordt in gezelschap van een buitendorpsch meisje.

De spraakmakende gemeente en de afgewezen huwelijkscandidaat rijgen het net van verdachtmaking en kwaadsprekerij tusschen de beide geliefden samen. Voor Gier Wally, daar hoog in de bergen, zingen de winden, de sneeuw en de kartelingen der steile rotsen het aanlokkelijke lied van den verlossenden zelfmoord.... Een oud man behoedt haar voor dezen misstap.

Dan sterft Wally's vader en zij komt naar beneden om de zelfbewuste boerin van haar ouderlijke hoeve te worden. Dan keert Beren-Jozef weer terug in haar leven, maar alleen om haar voor het heele dorp beschaamd te maken.

Gebroken in haar laatste verwachting belooft ze den immer verstooten minnaar dat ze hem zal nemen, als hij Beeren-Jozef dooden zal. Maar op het moment, dat deze zijn misdaad zal uitvoeren, is Beeren-Jozef bij haar, om alles te herstellen en, nu alles opgehelderd is, met Wally een geukkig leven te beginnen.

Dit romantisch gegeven is door regisseur Steinhoff verwerkt in een monumentale film, een film vol boeiende actie, met een suggestieven verteltrant en met een onvergelijkelijk grootsch décor van bergen en sneeuw als achtergrond.

Het spel van Heidemarie Hatheijer als „Gier-Wally"is van sterk boeiende kracht. Zij draagt de geheele film en er is geen moment waarop dit ook maar eenigszins verslapt.

„Gier Wally" is, in tegenstelling met vele andere, een film die men niet gauw vergeten zal.

We raden hen die van een uitstekende film houden beslist aan „Gier-Wally" niet over te slaan!

BIOSCOOP „SCALA."

„DANSMEISJES."

De titel doet vermoeden, dat we hier te doen hebben met een show-film. Veel charme, romantiek en schoonheid is erin verwerkt en vanzelfsprekend wordt er veel gedanst. Toch is aan deze revue-film diepere strekking ten grondslag gelegd: n.l. de uitbeelding van het moeilijke en harde artistenleven. Naarmate men het verhaal volgt krijgen we gaandeweg een beteren en milderen kijk op de diverse figuren. Wat intusschen niet wegneemt, dat men zich aan het einde toch niet zonder moeite realiseert hoe de vork nu eigenlijk aan den steel zit.

Een achttiental jonge meisjes vormen tesamen een beroemde dansgroep, welke haar weerga niet vindt en als zoodanig in alle wereldsteden van Europa eclatante successen oogst. Maar er komen eenige kwaadwillige heeren op de proppen, die door geniepige streken een breuk brengen in de hechte eenheid van het dartele achttiental. Dit brengt vanzelfsprekend verwarring en moeilijkheden mee, voor de meisjes, maar vooral voor Norma, de captain-girl.

Als na tal van complicaties eindelijk alles weer normaal schijnt te gaan, komt een ander gevaar aanzetten: een brand in de kleedkamers.

De scènes die dan volgen zijn hoogst sensationeel, mede doordat men in deze oogenblikken met den waren aard en de feitelijke bedoelingen van den mysterieuzen Harvey kennis maakt. Vrij onverwachts komt dan het slot. De film zal aan velen een genoegelijken avond bezorgen.

Uit het voorprogramma dient vermeld een interessant filmpje over de roeisport.

BIOSCOOP ALCAZAR.

„DE GENTLEMAN VAGEBOND".

In „Alcazar" draait de komische film. „De gentleman vagebond" met Heinz Rühmann in de hoofdrol.

Een drievoudig feest in Helenaveen.

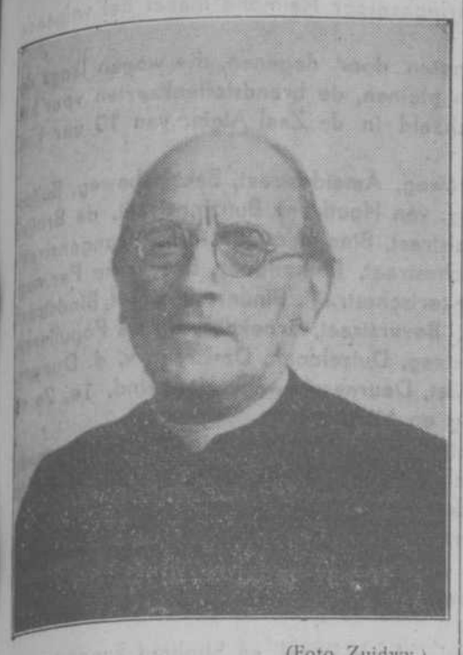

(Foto Zuidwv.)

Morgen, Zondag 25 Mei, wordt, zooals we reeds eerder schreven, in Helenaveen een drievoudig kerkelijk feest gevierd: de parochie bestaat dan een halve eeuw, de beminde Pastoor A. C. J. van Haaren is 'n halve eeuw priester en een kwart eeuw pastoor. De inwoners van het nijvere tuindersdorp hebben met recht gemeend, dat de moeilijke tijdsomstandigheden geen reden mochten vormen om dit zeldzaam feest geen passende viering te geven. Er is met ijver en zorg gewerkt om van dezen dag een waren feestdag te maken.

De veenkolonie en het tuindersdorp Helenaveen herdenkt dus de verheffing van het Helenaveensche rectoraat tot parochie. Een stuk geestelijk werk in een vrij geïsoleerd stuk van de Peel wordt daarmee afgesloten. De dankbare belangstelling van de Helenaveensche parochianen gaat op dezen dag ongetwijfeld naar den Zeereerw. Heer A. C. J. van Haaren, wiens pastoraat zich uitstrekt over de eheelft der halve eeuw van het bestaan der parochie.

Hij werd op 16 September 1868 te Hooge Mierde geboren en op 23 Mei 1891 priester gewijd. Zijn zielzorgerswerk begon hij als assistent te Tilburg op 23 September 1898; hij werd als zoodanig benoemd te Reusel op 17 Mei 1900. Op 29 Maart 1910 werd hij kapelaan-assistent te Gemonde en in datzelfde jaar werd hij in September benoemd tot rector van de bekende kostschool „Ruwenberg" te St. Michielsgestel. Zes jaar werkte hij onder de katholieke jeugd. In September 1916 kwam hij naar Helenaveen, aanvankelijk als hulp van den ziekelijken pastoor Kersemakers. Hij bleef er als pastoor na diens overlijden.

Pastoor van Haaren heeft in het kwart eeuw van zijn pastoraat veel gedaan voor Helenaveen en dat de Helenaveensche menschen hem daarvoor dankbaar zijn, zal morgen blijken. Hij wist door zijn zorgzaamheid en eenvoud aller genegenheid en hoogachting te verwerven. In het bijzonder ging de zorg van Pastoor van Haaren voortdurend uit naar de verfraaiing van zijn kerk. Deze kerk met haar eigenaardige constructie is een werkstuk van den beroemden Roermondschen bouwmeester Dr. Cuijpers. Ze werd echter wegens gebrek aan kapitaal niet afgebouwd zooals aanvankelijk de bedoeling was. Pastoor van Haaren nu heeft het interieur van de Helenaveensche parochiekerk den laatsten tijd aanmerkelijk weten te verfraaien. Hij liet een lambriseering met witte tegeltjes aanbrengen, in het roosvenster aan de voorzijde en in de doopkapel gebrandschilderde ramen plaatsen en den prachtigen kruisweg, eens ergens op een zolder ontdekt, in betere lijsten zetten.

Morgen zal het dus feest zijn in Helenaveen! Na de plechtige Hoogmis zal pastoor van Haaren als de groote jubilaris van dezen dag worden gehuldigd. Het woord zal o.m. worden gevoerd door burgemeester Mr. R. J. J. Lambooy van Deurne en ook namens de maatschappij Helenaveen. Den jubileerenden herder zal ook voorts een zanghulde worden gebracht. De receptie zal zijn van half 2 tot 3 uur; ongetwijfeld zullen velen er gebruik van maken om den jubilaris hun beste wenschen aan te bieden.

De parochianen van Helenaveen schenken aan hun beminden herder twee gebrandschilderde ramen voor de kerk. Het eene stelt Sint Willibrord voor, den patroon der kerk; het andere St. Augustinus, den patroon van den pastoor. Wij vernamen verder nog, dat door het feestcomité voor dit geschenk en de verdere feestviering bij de nauwelijks 100 katholieke gezinnen van Helenaveen de som van ruim *f* 1200 is opgehaald. Getuigend van de goede samenwerking en vriendschappelijke verhouding tusschen de katholieken en de andersdenkenden en tevens van de genegenheid der protestantsche inwoners van Helenaveen voor Pastoor van Haaren is wel het feit, dat de weinige protestantsche gezinnen van dit tuindersdorp nog de som van ruim *f* 32.— bijeenbrachten en aan het feestcomité overdroegen. De Maatschappij Helenaveen en de Maatschappij Mariaveen zullen Pastoor van Haaren als blijk van dank en waardeering een kostbaar koortapijt aanbieden.

We kunnen aan bovenstaande over de viering van dit zeldzaam feest nog toevoegen, dat de Liesselsche fanfare „Sinte Caecilia" de feestelijkheden zal opluisteren; na den middag omstreeks 5 uur zal ze Pastoor van Haaren nog een serenade brengen. Maandag na den middag zal de jubileerende herder door de jeugd in de Oude School worden gehuldigd.

Feestgave bij het gouden jubileum der Philips fabrieken.

Op de aanplakborden der Philipsfabrieken werd gisteren het volgende bekend gemaakt:

„Heden is het 50 jaar geleden, dat met den arbeid werd begonnen in het bescheiden gloeilampenfabriekje, dat in den loop van een halven eeuw is uitgegroeid tot onze onderneming in haar huidigen omvang. De tijdsomstandigheden zijn er niet naar, dit feit op luisterrijke wijze te herdenken, maar toch willen wij U allen, voor zoover U reeds op 1 Mei j.l. in dienst van onze onderneming waart, verblijden met een feestgave ten bedrage van twee weken loon of salaris, vermeerderd met den eventueelen duurtetoeslag. Over de betreffende bedragen zal wel de loonbelasting worden geheven, doch er zal geen aftrek plaats vinden van premies voor de verschillende sociale verzekeringen. De uitbetaling zal plaats vinden in de eerste week van Juni.

Wij weten, dat thans meer dan ooit een gave in geld welkom is ter voorziening in bestaande behoeften; wij zijn er overigens van overtuigd, dat gij allen van laag tot hoog vandaag een oogenblik Uw gedachten zult bepalen bij het vele en groote, dat door voorbeeldige samenwerking in den loop van deze 50 jaar is tot stand gebracht.

23 Mei 1941. F. J. PHILIPS.
President."

Onderwijsjubileum te Horst.

Onder tallooze blijken van belangstelling heeft de heer J. v. d. Beuken zijn 40-jarig jubileum bij het onderwijs gevierd.

In tegenwoordigheid van talrijke autoriteiten, waaronder burgemeester dr. Van Grunsven en deken Creemers, is het jubileerende schoolhoofd toegesproken en gehuldigd voor zijn belangrijk werk in het belang van het onderwijs.

Ook de Harmonie, waarvan de jubilaris onder-directeur is, liet zich niet onbetuigd en bracht een serenade.

Namens het onderwijzend personeel sprak tenslotte de heer Van Bommel, die zijn gelukwenschen vergezeld deed gaan van een stoffelijk blijk van waardeering.

BRAND IN SCHUUR TE MAARHEEZE.

—o—

Varkens en pluimvee in de vlammen omgekomen.

In de schuur van den landbouwer G. v. d. Boogaard te Maarheeze brak brand uit door tot heden nog niet bekende oorzaak. De geheele inventaris alsmede het aanwezige vee werd een prooi der vlammen. Vier varkens, 12 kippen en 2 konijnen kwamen in de vlammen om. De brand sloeg tengevolge van den sterken wind over op de boerderij. Door krachtdadig optreden wist men deze te behouden, alleen het dak ging verloren. Verzekering dekt voor een klein gedeelte de schade.

Darlan over zijn onderhoud met Hitler.

Frankrijk behoudt zijn volle souvereiniteit.

Geen uitlevering der vloot, geen koloniaal gebied en geen oorlogsverklaring aan Engeland verlangd.

Het D.N.B. meldt uit Vichy:

De Fransche plaatsvervangende premier, admiraal Darlan, heeft Vrijdagmiddag voor de Fransche radio een rede gehouden, waarin hij verslag uitbracht over zijn besprekingen met den Führer.

De rijkskanseller heeft mij niet aangespoord, zoo verklaarde Darlan, tot uitlevering van onze vloot. Iedereen weet, en de Engelschen weten het beter dan wie ook, dat ik haar aan niemand zal uitleveren.

De kanseller heeft geen koloniaal gebied van mij geëischt.

Hij heeft ook niet van mij verlangd, dat wij Engeland den oorlog verklaren.

Waarom zou hij dat ook gedaan hebben? Duitschland, dat alleen den oorlog is ingegaan, acht zich in staat hem alleen te beëindigen, tegen welke coalitie dan ook.

Bij het onderhoud is er geen oogenblik sprake geweest van het opgeven van het Fransche souvereiniteitsrecht. Frankrijk kiest volkomen vrij den weg, waarop het zich begeeft. Heden en toekomst hangen van het land zelf af. Het zal den vrede krijgen, dien het zelf verwerft (la paix qu'elle se sera faite ellemême). Het zal in de Europeesche organisatie de plaats innemen, die het zich zelf bereidt.

Herinnert u — want zekere lieden schijnen dit te vergeten — dat Frankrijk de zwaarste nederlaag uit zijn geschiedenis heeft geleden, dat drievijfde van het gebied in Europa is bezet en dat wij anderhalf millioen aan gevangenen hebben verloren. Deze nederlaag is de schuld van onze fouten in het verleden. Van 1919 tot 1939 hebben onze leiders en onze wetgevende vergaderingen de eene fout na de andere begaan en zich laten meeslepen tot de verdediging van belangen, die niet de onze waren. Zij hebben ons tot de beschermers van de kleine Europeesche volken gemaakt, zonder dat wij in staat waren de voor de vervulling van deze taak onmisbare wapenen te smeden. Zij hebben het land slechts van een defensief leger voorzien. Ofschoon onze leiders het niet verstonden den oorlog geestelijk en stoffelijk voor te bereiden, hebben zij toch den oorlog verklaard. Wij hebben hem verloren door de schuld en nalatigheid dergenen, die ons daarin hebben megesleept.

Na een onbeschrijfelijke catastrofe is de maarschalk geroepen het lot des lands in handen te nemen en hij verzocht om een eervollen wapenstilstand.

In Juni 1940 had de overwinnaar den wapenstilstand kunnen weigeren, Frankrijk verpletteren en Frankrijk van de wereldkaart wegvagen. Hij heeft dit niet gedaan.

In Mei 1941 verwaardigt de overwinnaar zich tot onderhandelingen met de Fransche regeering. Sedert de bijeenkomst van Montoire, toen tot het beginsel der samenwerking werd besloten, heeft Frankrijk door gestes uitdrukking gegeven aan zijn wensch tot voortzetting van deze politiek. Deze gestes zijn voor den kanselier aanleiding geweest ons verzachting van de gevolgen der nederlaag en van de wapenstilstandsbepalingen toe te staan, welke verzachting u bekend zijn.

Luistert goed naar mijn woorden: van het verloop der tegenwoordige onderhandelingen hangt de toekomst van Frankrijk letterlijk af. Frankrijk heeft de keus tusschen leven en dood. De maarschalk en de regeering hebben net leven gekozen. Uw plicht is nauwkeurig voorgeschreven: volgt den maarschalk, steunt hem met al uw krachten, zooals ik zelf ook doe, bij zijn werk voor de nationale vernieuwing. Laat u, als hij en ik, in uw gedachten en handelingen uitsluitend leiden door de hoogere belangen van Frankrijk.

Indruk van Darlans woorden te Berlijn.

De radiorede van Darlan werd Vrijdagavond in politieke kringen te Berlijn gequalificeerd als een uiteenzetting, die niemand kon verwonderen en die ook niet anders was dan werd verwacht, aldus het A.N.P. Men ziet er vooral een afwijzing in van alles, wat van Engelsche zijde is verondersteld omtrent de Duitsch—Fransche onderhandelingen en beschouwt deze rede als een antwoord op Eden's opmerking aan het adres van Frankrijk in de Lagerhuiszitting van Donderdag, die men hier „driest" vindt.

Prijsaanduidingsbesluit in werking.

De gemachtigde voor de prijzen vestigt er uitdrukkelijk de aandacht op, dat met ingang van heden, Zaterdag 24 Mei, het prijsaanduidingsbesluit in werking treedt. Dit beteekent, dat voor voedings- en genotmiddelen, textielwaren en lederwaren de verplichting geldt, dat alle artikelen in de etalages en winkelruimten geprijsd moeten zijn.

LAATSTE NIEUWS

POGING TOT DESERTIE IN SYRIë.

—o—

Luitenant-kolonel met enkele soldaten ontkomen.

VICHY, 24 Mei (D.N.B.): Volgens een bericht uit Beiroet heeft de luitenant-kolonel Gollet, die binnen het bestek van de Fransche strijdkrachten in Syrië het bevel voert over een corps Tsjerkessen, in den nacht van Woensdag op Donderdag geprobeerd, een bataljon van dit corps, onder het voorwendsel van manoeuvres over de Syrisch-Palestijnsche grens te lokken, teneinde het aan de Britsche strijdkrachten toe te voegen. Toen de Tsjerkessen evenwel de bedoeling van den luitenant-kolonel Gollet inzagen, maakten zij grootendeels aan de grens rechtsomkeer en begaven zij zich weer naar hun standplaats in Syrië. Een heel kleine afdeeling, die Gollet gevolgd was, werd door Fransche grenstroepen aan de grens omsingeld. Daarbij werd een onder bevel van Gollet staande majoor gevangen genomen. Aan de zijde van de grenstroepen werden twee officieren, die de deserteurs probeerden te vangen, gedood. Gollet slaagde erin om met enkele soldaten de grens over te komen.

Smuts tot veldmaarschalk benoemd.

De Britsche berichtendienst meldt, dat de Engelsche koning generaal Smuts heeft benoemd tot veldmaarschalk van het Britsche leger. (D.N.B.)

ENGELSCHE VLIEGTUIGEN BOVEN DUITSCHLAND.

—o—

Nergens militaire schade.

BERLIJN, 24 Mei (D.N.B.) De R.A.F. heeft vannacht met zwakke strijdkrachten naar West-Duitschland gevlogen. De Britsche vliegtuigen lieten op verscheidene plaatsen een gering aantal brisant- en brandbommen vallen, zonder schade van beteekenis aan te richten. Nergens ontstond militaire schade.

DRIE ENGELSCHE DESTROYERS TOT ZINKEN GEBRACHT.

—o—

In de Middellandsche Zee.

Vrijdag zijn — naar het D. N. B. bericht — drie Engelsche torpedojagers tot zinken gebracht bij verscheidene geslaagde aanvallen van Duitsche gevechtsvliegtuigen en stuka's op schepen der Middellandsche zee-vloot. Verder werden twee jagers beschadigd: één daarvan geraakte in brand.

Van zes Britsche motortorpedobooten, die een basis in het Oosten der Middellandsche Zee wilden binnenloopen, werden er vijf vernield. Duitsche vliegers hebben elders in de Middellandsche Zee twee in brand staande kruisers gezien, die door Duitsche stuka's waren aangevallen.

De kruiserverliezen.

Ter aanvulling van het legerbericht wijst het D.N.B. o.a. op den zwaren slag, die het verlies van vier kruisers voor de Engelsche vloot vormt, daar de kruisers door hun snelheid vooral in de Middellandsche Zee voor allerlei doeleinden zeer waardevol zijn. Het is nog niet uitgemaakt of zich onder deze vier kruisers ook enkele der eenheden bevonden, die tevoren door zware beschadiging buiten gevecht gesteld waren. Zelfs als men aanneemt, dat de vier tot zinken gebrachte kruisers reeds den vorigen dag beschadigd waren, zou het verlies van vier vernietigde en twee gedeeltelijk vernielde kruisers de helft vormen van alle kruisers, die in het Oostelijk deel van de Middellandsche Zee na de versterking met Oost Aziatische strijdkrachten waren gestationeerd. (D.N.B.)

BREEKT LONDEN DEFINITIEF MET VICHY?

—o—

Mededeeling van het Britsche ministerie voor de blokkade.

Volgens Reuter heeft het Britsche ministerie van bokkade Vrijdag medegedeeld, dat een definitief afbreken der betrekkingen tusschen Engeland en de regeering te Vichy voor de deur staat.

De beslaglegging op het Fransche tankschip „Sheherazade" is, naar Reuter meldt, vooral geschied, omdat tusschen Engeland en de regeering te Vichy een definitieve breuk dreigt. Naar uit het Reuterbericht verder blijkt, wil Engeland het tankschip niet weer vrijlaten.

KERKNIEUWS

Mgr. Sweens proost van Kapittel van St. Jan.

Z. H. Paus Pius XII heeft bij breve van 21 April 1941 benoemd tot Proost van het Hoogw. Kapittel der Kathedrale Basiliek van St. Jan te 's Hertogenbosch als opvolger van den Doorl. en Hoogw. Heer Mgr. C. C. Prinsen den Hoogeerw. Hooggel. Heer Mgr. A. F. M. Sweens, oud-president van het Groot Seminarie, te Tilburg; — en tot Kanunnik van het Kathedraal Kapittel te 's Hertogenbosch den Hoogeerw. Hooggel. Heer A. v. d. Meijden, President van het Groot Seminarie te Haaren.

Op 3 Juni a.s. zullen vóór de kapittel-Mis de nieuwe Proost en de nieuwe Kanunnik door Z. H. Exc. Mgr. A. F. Diepen worden geïnstalleerd.

BURGERLIJKE STAND.

DEURNE.

Van 17-23 Mei 1941.

Geboren: Johannes M., z. van Chr. van Hugten en van P. Theunissen te Liessel, Heitraksche-dijk. — Johannes P. M. zoon van L. M. Aarts en van W. J. v. d. Heuvel te Deurne, Tramstraat. — Arnolda J. dochter van P. Nooijen en van M. A. Vogels te Zeilberg, Kanveld. — Josephus P. M., zoon van C. Franssen en van J. v. d. Eijnden te Zeilberg, Merlenberg. — Josephus zoon van J. H. Munsters en van J. C. A. v. Rijt te Zeilberg, Nastreek. — Wilhelmina M., dochter van J. van Leunen en van G. Wulms te Liessel, Hoogdonk. — Petrus W. G. zoon van K. J. Vullings en van P. Th. Bouwmans te Deurne, Korte Schoolstraat.

Ondertrouwd: Joachim Crommentuijn 22 j. te Deurne, St. Joseph-parochie en Hendrica v. d. Heuvel 22 j. te Deurne. — Johannes H. J. Kessels 24 j. te Helden en Anna C. M. v. Eckendonk te Deurne, Helenaveen. — Peter A. Trines 32 j. te Deurne, Neerkant en Aldegonda Thijssen 24 j. te Asten. — Wilhelmus H. Smolenaars 30 j. te Mierlo en Maria H. J. v. Deursen 26 j. te Deurne, Vlierden.

Getrouwd: Philippus G. den Holder en Wilhelmina M. Jegerings, beiden te Deurne St. Joseph-parochie. — Henri Fr. Maas te Deurne, St. Joseph-parochie en Henrica Verbaarschot te Deurne. — Gerardus C. v. d. Weijer en Anna H. v. d. Berkmortel beiden te Deurne. — Lambertus A. de Bruijn te Deurne St. Joseph-parochie en Anna M. Janssen te Deurne, Liesselscheweg. — Gerardus v. d. Eijnden en Henrica A. Beijers, beiden te Deurne, Zeilberg.

Overleden: Petronella Driessen, 80 j., echtgen. van J. v. Houts te Deurne, Houtenhoek.

VERDUISTERINGSTIJD.

Er is bepaald, dat er verduisterd moet worden tusschen zonsondergang en zonsopkomst.

Deze tijden zijn voor morgen:

ZONSOPKOMST	ZONSONDERGANG
5.31	21.43
MAANOPKOMST	**MAANONDERGANG**
5.35	20.47

INGEKOMEN EN VERTROKKEN PERSONEN.

DEURNE.

INGEKOMEN:

G. M. Knoops van Mierlo.
C. M. G. v. d. Eijnden van Den Bosch.
M. J. Pardoel van Eindhoven.
E. v. d. Ven van Helmond.
P. Bankers van Asten.
G. P. C. Keijzers van Eindhoven.
W. J. Janssen van Helden.
J. A. v. d. Vorst van Asten.
A. C. Hoogakker van Asten.
L. M. de Rot van Maartensdijk.
P. J. W. van Dijk van Eindhoven.
J. L. Lokker van Zierikzee.
P. Manders van Asten.
G. Oosterveen van Eindhoven.

VERTROKKEN:

W. Rooijakkers naar Helmond.
L. A. de Bruijn en vrouw naar Gemert.
M. A. Bellemakers naar Gemert.
A. M. H. Vlemmix naar Venlo.
H. A. Philipsen naar Venray.
A. C. Veltrop naar Helmond.
A. M. Dikmans naar Eindhoven.
H. M. C. Coolen naar Mierlo.
L. R. en G. P. Noordzij en A. W. Verleijsdonk naar Asten.

†† Heden overleed in het Liefdehuis te Lieshout tot onze diepe droefheid voorzien van de H. Sacramenten der Stervenden, onze geliefde Dochter, Zuster, Behuwd zuster en Tante

Mejuffrouw

Anna Josephina Helena Swinkels

in den ouderdom van 49 jaren.

Helmond, 23 Mei 1941.
Kerkstraat

Familie Jos. Swinkels.

De plechtige uitvaart zal plaats hebben a.s. Dinsdag om 9 uur in de Parochiekerk te Lieshout, waarna begrafenis te Helmond R.K. Kerkhof, Molenstraat c.a. 10¼ uur.

TE HUUR GEVRAAGD:

Een in het centrum der stad gelegen

HEERENHUIS MET TUIN

HUURPRIJS f 800.—

Brieven onder No. 905 bureau dezer.

Gemeente Mierlo.

Bekendmaking.

De Plaatselijke Leider van den Distributiedienst te Mierlo, maakt bekend, dat de uitreiking van de BRANDSTOFFENKAARTEN (Categorie A) zal plaats hebben: Voor de bewoners van MIERLO-DORP op Maandag 26 en Dinsdag 27 Mei van 9 tot 12 en van 2 tot 6 uur aan het CRISISBUREAU.

Voor de bewoners van MIERLO-HOUT op Woensdag 28 Mei en Donderdag 29 Mei van 9 tot 12 en van 2 tot 6 uur aan de VELD WACHTERSWONING.

Bij het a halen van de BONKAARTEN dient U van alle gezinsleden de STAMKAARTEN mede te brengen.

Men wordt verzocht geen kinderen onder de 14 jaar te sturen daar deze geweigerd worden de bonkaarten uit te reiken.

Het Hoofd van Plaatselijken Distributiedienst te Mierlo maakt verder bekend, dat met ingang van heden het Distributiebureau is verplaatst van de Secretarie naar de Kerkstraat 2 (ingang Gemeente Bedrijven.)

Het Bureau is geopend alle werkdagen in den voormiddag en wel van 9 tot 12.30. Na den middag dus niet.

Het Hoofd van den Plaatselijken Distributiedienst.

MEI-LOF voor den VREDE

Woensdag 28 Mei a.s. des namiddags om half 4 in de Maria-Kapel te Aarle-Rixtel.

Verwacht worden alle vrouwen en meisjes van Helmond.

Bestuur R.K. Vrouwenbond.

A.s. Donderdag 29 Mei

geen gelegenheid om te wegen wegens controle weegbrug.

PAKHUIS BOERENBOND
Groenewoud
Helmond.

TE KOOP AANGEBODEN
circa 3000 stuks
dennen en eiken MUTSERD

Brieven onder No. 906 aan het bureau van dit blad.

V.V.V. Helmond Vooruit

De Voorzitter noodigt de leden uit tot bijwoning van de

Algemeene Vergadering

op DONDERDAG 5 JUNI A.S., des avonds te half negen, in de achterzaal van Café Restaurant St. Lambert. De toegezonden uitnoodiging moet worden medegebracht.

Helmond, 23 Mei 1941.

De Voorzitter,
Mr. F. J. VAN THIEL.

PRIMA VOGELZADEN

Vogelkoolen, Goudvisjes Aquaria en toebehoeren koopt U het voordeeligst bij:

J. AMIJS & Zn.
BINDERSEIND 50.
HELMOND.

Steeds Kanaries gevraagd!

SPORTARTIKELEN

Voetbal
Gymnastiek
Hockey
Tennis

FR. DE WUFFEL EN ZOON

Kerkstraat 5 — Telefoon 311 — Helmond

ZOO JUIST ONTVANGEN

EEN PRACHT SORTEERING

LAMPEKAPPEN
STOFZUIGERS
ELECTR. SCHEERAPPARATEN

ELECTRO-TECHNISCH BEDRIJF

K. MEERDING

KROMME STEENWEG 8A • TEL. 841

Timmerlieden en Metselaars

GEVRAAGD.

Aanmelden: KAMP ARBEIDSDIENST, Liesselscheweg, Vreekwijk, Deurne.

KLEINE ANNONCES

Kleine Annonces worden geplaatst op DINSDAG, DONDERDAG en ZATERDAG

PRIJS 80 CENT MAX. 20 WOORDEN elk woord meer 6 ct. Bij drie achtereenvolgende plaatsingen van hoogstens 20 woorden f 2.10 en elk woord meer 6 ct. per plaatsing.

UITSLUITEND BIJ VOORUITBETALING

DIENSTBODE GEVRAAGD voor dag en nacht, zelfst. kunnende werken en koken niet beneden 18 j., v.g.g.v. Liefst van buiten. Br. onder no. 896 bur. dezer.

THANS
is het een geschikte tijd om bij Foto-atelier Meulendijks, Kerkstraat 9, Tel. 700 uw nieuwe persoonbewijsfoto's te laten maken.

GEVRAAGD
voor alle omliggende plaatsen actieve personen, goede verdiensten. Voor serieuse werkers bestaansmogelijkheid. Br. onder no. 901 bur. dezer.

LOURDESGROT MARIAHOUT
(Gem. Lieshout). In de Meimaand: elken Zon- en Feestdag om vier uur Pl. Marialof aan de grot; Zondag 25 Mei (laatste Zondag) om 4 uur groote Openluchtprocessie met ziekenzegening.

GEVRAAGD
voor direct flinke werkster voor Vrijdags of Zaterdags. Aanmelden Pr. Bernhardlaan 10.

TE KOOP
een compleet boeren-paardentuig en 'n partij goede paardenmest. Hoefnagels, Hemelrijkstr. 83, Helmond.

KORTE DAMESJASJES
verschillende kleuren f 40. lange heerenjassen f 95. jekkers f 65. alles Nappaleder. Het Motorhuis, naast Bioscoop Alcazar. Tel. 617. Helmond.

BIEDT ZICH AAN
net meisje voor winkel en tevens voor hulp in 't huishouden. Br. onder no. 907 bur. dezer.

TE KOOP
6 meter lange luifel (markies), zoo goed als nieuw. Beelsstraat 25.

MEUBELHUIS
A. den Holder, Prins Karelstraat 105. Zeer voordeelig adres in slaapkamers en ameublementen. Beleefd aanbevelend.

GEVRAAGD
nette werkster of noodhulp Te bevragen Prins Hendriklaan 18a, Helmond, na zeven uur 's avonds.

TE KOOP GEVRAAGD
in goeden staat zijnde Cylinder-bureau en schrijfmachine. Br. met opgaaf van prijs onder no. 904 bur. dezer.

ZAAI BOEKWEIT
en partijtje Bittere Lupinen. Ook andere zaden nog voorradig! Voor boekweit bon-noodig! N. v. d. Kimmenade's Zaadhandel, Mierlo.

GEVRAAGD
R. K. Diensbode, van goede getuigschriften voorzien. L. v. d. Heuvel, Demer 25, Eindhoven.

GEVRAAGD
2e brood- en banketbakkersbediende, v. g. g. v. „Addo", Heistraat 69, Helmond.

TE KOOP
twee-wielige wagen. Te bevragen L. Cox, Binderschestraat 1 D.

TE KOOP
slagschaar 1 M w.l., parallelbankschroeven, veldsmidsen, motoren 1/3 tot 1 P.K., koperen waschketels met stookgelegenheid, diverse klein gereedschap, boormach. (electr.), cirkelzaagmachine met motor, onderblazers, paardentuig, rijzadels enz. Th. Cox, Mierlo-Hout.

GEVRAAGD
net Dagmeisje van 8½ tot 5 of werkster voor 2 middagen per week. Aanmelden: Julianalaan 26.

„NOTEER EENS"
Is uw koffiesurrogaat of thee niet goed bevallen? Probeer dan eens Fama Koffiesurrogaat Gebr. Verspagets Levensmiddelenbedrijf, Sassenplein 2, Helmond.

TE KOOP GEVRAAGD
Radiotoestel, gebruikt doch in goeden staat. Br. met opgaaf van merk en prijs onder no. 911 bur. dezer.

GEVRAAGD
aank. Bloemist-tuinknecht H. Heinemans & Zn.

GEVRAAGD
voor direct een Kleermakersknecht voor fijn maatwerk bij M. Boogaarts Kleeding naar maat, Beelsstraat 46, Helmond.

VERLOREN
langs Zuid-Willemsvaart tusschen Aarle-Rixtel en Veghel een reis-nécessaire inhoudende toilet-artikelen. Tegen belooning terug te bezorgen: Wed. van Roy, Dorpstraat A 21, Aarle-Rixtel.

GELDBELEGGING
Te koop aangeboden een prachtig stuk bouwgrond, gelegen te Helmond. Br. onder no. 910 bur. dezer.

PLANT NU TOMATEN
Prima in pot gekweekte planten, tevens alle soorten koolplanten. Aanbevelend P. Verstappen, Bloemist, Molenstraat 97.

FLINKE JONGEN
gevraagd voor Atelier Prinses, Molenstr. Helmond

TE KOOP GEVRAAGD
een Burgerwoonhuis. Br. met prijsopgave en ligging onder no. 909 bur. dezer.

BIEDT ZICH AAN
Voerman met paard en wagen, geschikt voor alle werk. Br. onder no. 908 bur. dezer.

WANDELCLUB
onderafd. tooneelvereeniging Jeanne d'Arc, nog plaats voor enkele dames en heeren. Zich aan te melden bij A. v. Hoof, Binderschestraat 17.

GEVRAAGD
tegen 1 Juni R. K. dienstbode van 8—12 en van 1—6½ uur. Zondags vrij. Brieven onder no. 903 bureau dezer.

TE KOOP
een studiepiano J. v. Neerven, Geldropscheweg 20, Mierlo.

PENSION
R. K. meisje zoekt eenvoudig pension. Brieven onder No. 902, bur. v. d. blad

HEDEN
Zaterdagmiddag om 5 uur versch paardenvleesch bij de Wed v. d. Steen, Deurne.

TE KOOP
aangeboden werkplaats 4 × 6 M. (golfplaten). Ruime 2 persoons kano. Bevragen Coovelsstraat 21, Helmond.

NET DAGMEISJE
gevraagd, Raaijmakers, Steenweg 33A, Helmond.

JAPONNEN
kunt u zelf maken. Laat bij ons pasklaar maken f 1.25. Ook prachtige zijden damesstoffen. P. Panhuizen, Kluisstraat 5.

VANAF HEDEN
leveren wij u Dahlia's in nieuwe vormen en kleuren, in meer dan honderd soorten. Bloemensalon „Mimosa", Veestr. 43 Tel. 65.

TE KOOP
ca. 1000 stuks muisaards prijs per stuk 6 cts; Brandhout afgeh. 2 ct. thuisbezorgd 2½ ct. per K.g., alleen 200 K.g. of meer. Fa. Joh. Dijstelblom Jr. Helmondscheweg 28, Mierlo-Hout, Tel. 345.

PERS-GAS-INSTALLATIES

VOOR LUXE- EN VRACHTAUTO'S

worden door ons uit voorraad geleverd.

Prijzen vanaf.... f 670.-

Autobedrijf Jac. van der Meulen N.V.

Havenstraat 3, Eindhoven, Tel. 2020.

Agentschap B.P.M. Installaties voor Oost-Brabant.

R.K. Hogere Burgerschool B 5 j. c. en Middelbare Handelsdagschool 3 j. c.

te Helmond, Mierlose Weg 7.

TOELATINGSEXAMEN op 3 en 4 Juli 1941 om 9 uur. Gelegenheid tot **inschrijving van candidaten**: alle **Dinsdagen** van 17—19 uur. Stadhuisboekje meebrengen.
Aan minvermogende leerlingen kunnen van Rijkswege boeken en leermiddelen in bruikleen worden verstrekt. Toegelaten kunnen worden leerlingen, die zesde of zevende klas Lager Onderwijs hebben doorlopen.

De Directeur:
Dr. H. KNIPPENBERG

WAARSCHUWING!

Alvorens in te gaan op dienstbetrekkingen aangeboden in advertenties, verzuime men nimmer vooraf inlichtingen aan te vragen welke *gratis* gegeven worden door de *R. K. Vereeniging ter Bescherming van Meisjes in Nederland*. In iedere Parochiekerk vindt men kaarten met het adres van dames, waar U deze inlichtingen kunt bekomen

BEKENDMAKING.

De Leider van het Distributiekringkantoor Helmond maakt het volgende bekend:

Op Maandag 26 Mei a.s. moeten door degenen, die wonen langs de hieronder vermelde straten en pleinen, de brandstoffenkaarten voor het a.s. winterseizoen worden afgehaald in de Zaal Atgler van 10 uur v.m. tot 5 uur n.m.

Adv. Botsstraat, Aarle-Rixtelscheweg, Ameidestraat, Bakelscheweg, Buiten Par.weg, Binnen Par.weg, Burg. van Houtlaan, Bunzingstraat, de Bruijnstraat, Binderseind, van Brusselstraat, Binnendongenstraat, Dongenstraat, 1e en 2e Beemdsteeg, Braakschestraat, Binnendoor, Broeksche Par.weg, Bus, Botersteeg, Bijsterveld, Blinkertschestraat, Binderschestraat, Bindstraat, Beugelsplein, Brouwhuischedijk, Beverstraat, Broekdijk, Bij de Populieren, Beelsstraat, Coovelsstraat, Dijksteeg, Duizeldonk, Dasstraat, v. d. Dungenstraat, Drietipstraat, Dijkschestraat, Deurneschweg, Haageind, 1e, 2e en 3e Haagstraat, Steeg, Voorsteeg en Middensteeg.

De stamkaarten van alle gezinsleden, inwonende familieleden en inwonend dienstpersoneel moeten worden medegebracht alsmede het stadhuisboekje.

Reclameeren na het verlaten der Zaal is uitgesloten.

In tegenstelling met andere uitreikingen, kunnen nakomers niet meer geholpen worden. Men dient dus op den aangewezen dag te komen. Is men door bijzondere omstandigheden verhinderd, dan kan men de kaart ook door een ander af laten halen.

Inwoners der gemeenten Mierlo, Aarle-Rixtel en Stiphout kunnen in de resp. gemeenten hun brandstoffenkaart in ontvangst nemen.

Voor de bewoners der overige straten in deze gemeente volgen, wat betreft het afhalen van hun brandstoffenkaarten op Maandag, Dinsdag en Woensdag a.s. nadere bekendmakingen.

Helmond, 24 Mei 1941.

Het Distributiekringkantoor Helmond,
JOS. MAAS.

'N VLOT MANTELCOSTUME

uit een gedragen costuum
zonder textielpunten.
Schrijf of bel - wij komen.

F. P. BOUW - GEMERT

Kleeding naar maat. Tel. 518

BEKENDMAKING

Op Woensdag 28 Mei a.s. zal in deze gemeente met de afgifte van de persoonsbewijzen begonnen worden.

De ingezetenen, ontvangen een **persoonlijke** oproeping, waarin datum en uur vermeld staan, waarop zij ter secretarie zullen moeten verschijnen. Niet tijdige verschijning kan verdubbeling der leges-kosten ten gevolge hebben.

Behalve twee aan de eischen voldoende foto's (zie oproepingskaart) moeten de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

1. het stadhuisboekje;
2. de distributie-stamkaart van hem/haarzelf en **van het gezinshoofd;**
3. diploma's en/of getuigschriften, voor zoover deze noodig zijn ter bepaling van een zgn. beschermd beroep;
4. een geldig bewijs van inschrijving bij de arbeidsbemiddeling, indien men werkloos is.

Helmond, 23 Mei 1941.

De Burgemeester van Helmond,
J. J. EBBEN, l.b.

Wenscht u een nieuwe Haard te koopen?
Dan even bij ons binnen loopen,
U krijgt goeden raad, al is het koud en guur,
U zit gezellig, bij de juiste temperatuur!

B. SPRENGERS & ZONEN

HELMOND - KERKSTRAAT 31

Enormen voorraad. Zorgt tijdig.

ALS DE ZOMER KOMT...

koopt U toch zeker een nieuwe

JAPON

In de nieuwste modellen en nieuwste stoffen vindt U een

KEURCOLLECTIE
BIJ

KOFA

Onze prijzen zijn dermate gesteld, dat wij aan iedere wensch kunnen voldoen.

Wij hebben zoowel kleine als groote maten.

KOFA-MAGAZIJN

HELMOND

Besparing
van punten voor
zeep en textiel

Edel-Stijfsel
CRACKFREE
maakt alle stoffen als nieuw

Fabrikaat: N.V. „ONDER ONS", DE KRIM (O.)

OFFICIEELE PUBLICATIE

van het Departement van Landbouw en Visscherij.

Aanvragen om Motorbrandstof voor Land- en Tuinbouwbedrijven benoodigd in de maand Juli of later.

Het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd maakt het volgende bekend.

Aanvragen om motorbrandstof voor landbouwbedrijven ten behoeve van werkzaamheden op den akker gedurende het op 1 Juli beginnende bedrijfsjaar, moeten uiterlijk 10 Juni ingediend worden bij de plaatselijke bureauhouders der Provinciale Voedselcommissarissen, waarbij het bedrijf van den aanvrager staat ingeschreven.

De aanvragen moeten ingediend worden door het bedrijf zelve, waar de werkzaamheden moeten worden verricht. Voor zoover bedrijven niet zelf over motorkracht beschikken, dienen zij eerst met een loonwerker een overeenkomst aan te gaan, aangezien de motorbrandstof voor het vervolg niet meer aan den loonwerker, doch aan het betreffende bedrijf wordt toegewezen.

Naar gelang de werkzaamheden op den akker zullen verricht worden met een benzine, met een petroleum- of met een donkere oliemotor, moet respectievelijk aangevraagd worden op een rose Bl-formulier, of een blauw Pl- of een groen D.O.I-formulier. Deze Bl., of Pl., of D.O.I-formulieren zijn bij de plaatselijke distributiediensten verkrijgbaar.

Voor **dorschwerkzaamheden** moet thans nog **niet** motorbrandstof worden aangevraagd, hier voor zal later de gelegenheid worden gegeven.

Tuinbouwbedrijven kunnen uiterlijk 10 Juni nog aanvragen indienen voor besproeiing van warenhuizen ramen en kassen in de komende zomermaanden, alsmede voorzoover daarvoor niet reeds motorbrandstof is aangevraagd, voor bespuiting van fruitbomen met bestrijdingsmiddelen na den bloei. Ook hiervoor geldt, dat het bedrijf zelve de motorbrandstof moet aanvragen en niet de loonwerker.

Tenslotte kan nog motorbrandstof voor bemaling worden aangevraagd.

In verband met de zeer groote schaarste aan motorbrandstof is uiterste zuinigheid in het aanvragen ervan geboden en mag deze dus alleen worden aangevraagd, indien de betreffende werkzaamheden niet op andere wijze kunnen worden verricht.

Onvolledig of onduidelijk ingevulde formulieren, alsmede niet door den eigenaar of beheerder van het betreffende bedrijf onderteekende formulieren komen niet voor behandeling in aanmerking.

Met nadruk wordt er op gewezen, dat men de nieuwe formulieren, die geheel en al verschillen van de vroeger gebruikte, eerst rustig moet bestudeeren, alvorens tot invulling over te gaan. Heeft men dan nog moeilijkheden, dan kan men den plaatselijken bureauhouder om advies vragen.

OFFICIEELE PUBLICATIE

van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart.

Papier.

De directeur van het Rijksbureau voor Papier maakt, daartoe gemachtigd door den Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, het volgende bekend:

1. Ingevolge een wijziging in de papierbeschikking 1939 No. 1, welke in de Nederlandsche Staatscourant d.d. 23 Mei 1941, No. 99 is gepubliceerd, zijn „verwerkers van oud papier" thans verplicht zich bij het rijksbureau te doen inschrijven.
   Onder verwerkers van oud papier worden verstaan: natuurlijke of rechtspersonen welke zich in de uitoefening van hun bedrijf of ten behoeve van hun bedrijf bezighouden met de be- of verwerking van oud papier.
2. Met gedeeltelijke intrekking van de dispensaties van artikel 6 van de gewijzigde papierbeschikking 1939 No. 1 en gelet op artikel 9 van deze beschikking is met ingang van heden verboden zonder vergunning van den directeur van het Rijksbureau voor Papier of diens gemachtigde
   a. Het koopen, gebruiken, verbruiken, bewerken, doen bewerken en doen verwerken van oud papier door verwerkers van oud papier.
   b. Het verwerken of doen verwerken van niet reeds voor andere doeleinden gebruikt papier tot papierwol, papiermeel of vloerbedekking.
3. Ten aanzien van het koopen van oud papier door „verwerkers van oud papier" wordt dispensatie verleend voor ingeschrevenen bij het rijksbureau voor oude materialen en afvalstoffen.

Natuurlijke en rechtspersonen, die zich bezighouden met de verwerking van oud of nieuw papier, zooals tot papierwol, papiermeel, vloerbedekking, enz. kunnen zich tot het verkrijgen van een vergunning wenden tot het Rijksbureau voor Papier, Schotersingel 9 te Haarlem. Tevens wordt hun aangeraden zich zoo spoedig mogelijk bij dit Rijksbureau te doen inschrijven. Vergunningen zullen uitsluitend aan ingeschrevenen worden verstrekt.

HET SPORTHUIS

voor een practische
BOODSCHAPTASCH
naar
STOCKX

HEUVEL 56 TELEF. 358

De Notarissen
VAN ALPHEN
en
VAN KEULEN
te Helmond

zullen door het ministerie van eerstgenoemde op Vrijdagen 13 en 20 Juni 1941 om 3 uur, telkens in café Drouen, Steenweg, Helmond, ten verzoeke van den heer Fr. A. G. Schampers te Helmond,

publiek verkoopen:

ZIJNE 3

zeer schoone, in één blok gebouwde, practisch ingerichte en keurig onderhouden

HEERENHUIZEN,

gelegen te Helmond, hoek Julianalaan 45, en Willemstraat 13 en 15, respectievelijk verhuurd voor f 50, f 45 en f 42.50 per maand, alzoo met een jaarlijksche huuropbrengst van f 1650, voorzien van gas-, water- en electrische geleidingen.

Belend de heeren Hikspoors en van Bakel.

Te aanvaarden door het genot der huur van 1 Oct. '41 af; belastingen van 1 Januari 1941 af voor koopers; betaaldag 22 Sept. '41; te veilen in perceelen, ondermassa en generale massa; te bezichtigen des Dinsdags en Donderdags van 2-4 uur. Zie verder de publicatiën.

NOTARIS VAN ALPHEN
TE HELMOND

zal publiek verkoopen:

Op Dinsdag 27 Mei 1941 om 3 uur in café van Wetten-Verbaandert, N.Kon.-Wal, Helmond, voor de kinderen wed. P. H. van Bussel-Melters:

Hun goed onderhouden

WOONHUIS MET ERF EN TUIN,

gunstig gelegen te Helmond a. d. Kluisstraat 44, groot 160 M2., belend Aa. Ma. Koolen, J. Badenhuizen en de Eerw. Zusters.

Het pand is voorzien van gas-, water- en electriciteitsgeleidingen en bevat gang, voorkamer, huiskamer, alcoof, keuken, kelderkast, W.C.; boven: 2 kamers en zolder.

Belastingen van 1 Januari 1941 ten laste van kooper; terstond te aanvaarden met bijrekening van 1½ % van den koopprijs; betaaldag 30 Aug. 1941.

Ingezet op f 4200.

Groote Houtverkooping
(op stam)
te DEURNE
(nabij de Rakt, wachtpost 28)

Notaris J. A. TROMP
TE DEURNE

zal op Donderdag 29 Mei 1941 om 10 uur v.m. ten verzoeke van de Gemeente Deurne in hare afgebrande bosschen (nabij de Rakt Wachtpost 28) in het openbaar verkoopen:

Ongeveer 130 perceelen DENNENHOUT op stam,

geschikt voor weipalen, grief- en brandhout.

Bijeenkomst bij Wachtpost 28.

Betaling voor niet-inwoners à contant.

NOTARIS J. BERGER
TE ASTEN

zal publiek verkoopen:

Krachtens beding van art. 1223 lid 2 B.W. op Woensdagen 4 en 11 Juni 1941 bij inzet in het café van J. Phiferons en bij toeslag in het café van Jean van de Moosdijk, beiden te Someren, telkens des middags om 4 uur ten verzoeke van zijn principaal:

Nieuwgebouwd WINKEL- EN WOONHUIS met tuin en bouwland

onder Someren, Kanaalstraat 12, kad. sectie B nr. 2803, groot 48.69 aren.

Aanvaarding bij de betaling.

Betaling 11 Sept. 1941.

Adverteeren is bekend blijven

Tweede Blad van „De Zuidwillemsvaart"

Brief uit Madrid

De eilandengroepen in den Atlantischen Oceaan in gevaar?

Azoren vormden in den wereldoorlog een steunpunt voor de Amerikaansche vloot.

(Van onzen V.P.B.-correspondent.)

De door den Amerikaanschen senator Pepper gesproken woorden met betrekking tot de Kaapverdische eilanden en de wijze waarop de Portugeesche bevolking er op reageerde, hebben de algemeene aandacht van de wereld weder op de eilanden in den Atlantischen Oceaan gevestigd. Met 't oog op het belang, dat zij opleveren voor de huidige situatie, laten wij hier eenige bijzonderheden volgen.

De Spanjaarden en de Portugeezen zijn de eersten geweest, die door hun ontdekkingsreizen in het begin van de Middeleeuwen de aandacht op zich vestigden. Zij waagden zich op den Atlantischen Oceaan en ontdekten zoo in 1341 de Kanarische eilanden. Een rol van beteekenis hebben deze eilanden nooit gespeeld in de geschiedenis der menschheid; wellicht echter zullen zij in de naaste toekomst van zich doen spreken.

Zetten wij onze reis voort naar het Noord-Oosten, dan stuiten wij op Madeira en de Azorische eilanden. De Azoren en Madeira beslaan een gezamenlijke oppervlakte van 3100 vierkante kilometer en tellen 500.000 inwoners. De overlevering wil, dat de Azoren reeds in de 6e eeuw vóór onze jaartelling werden ontdekt door de Phoeniciërs; en het is niet uitgesloten, dat ook de Noormannen op hun kruistochten er wel eens zijn geland. Daarna werden zij echter weder vergeten, tot zij door de Portugeezen opnieuw werden ontdekt en in het jaar 1350 komen ze weder voor op een Italiaansche kaart. De eigenlijke inbezitneming door Portugal echter volgde eerst veel later.

De negen eilanden kunnen in drie groepen worden onderscheiden. De Oostelijkste bestaat uit Santa Maria en Sao Miguel, de middelste uit Terci era, Graciosa, Sao Jorge, Fayal en Pico en ten slotte de Westelijkste uit de eilanden Flores en Corva. De temperatuur is er bijna tropisch; naast naaldhout, kastanjeboomen en ucalyptus vindt men er ook wijnbouw en ananasteelt.

Ook Madeira was reeds bekend bij de Phoeniciërs.

De eilandengroep Madeira was den Phoeniciërs eveneens reeds in de grijze Oudheid bekend. Van deze eilandengroep zijn over het algemeen slechts het voornaamste eilanden Madeira met Funchal bekend. Het andere eiland (Porto Santo) en de drie bijna onbewoonde Desertas komen zoo goed als niet in aanmerking. Toen zij door de Portugeezen werden ontdekt waren al de eilanden onbewoond. Langzamerhand zetten er zich Portugeesche emigranten neer, die zich later vermengden met Mooren, Joden en negers.

De eilanden zijn van vulkanischen oorsprong. Zij zijn zeer bergachtig en de kusten zijn steil en rotsachtig. Hier en daar treft men smalle strooken zandige kust aan. Madeira geniet een internationalen roep door zijn mild en gelijkmatig klimaat.

Een der bekendste eilandengroepen in den Atlantischen Oceaan is wel die der Kanarische eilanden. Ook deze eilanden werden ontdekt door de Portugeezen, die er dan ook een tijd lang aanspraak op maakten. In het jaar 1749 echter deden zij afstand van hun aanspraken ten gunste van Spanje. De 13 eilanden, waaruit de groep bestaat, beslaan een oppervlakte van 7300 vierkante kilometer en tellen ongeveer 565.000 inwoners. Zij zijn van ouds sterk bevolkt geweest, want toen in de tweede helft van de 14de eeuw Europeanen er voet aan wal zetten, troffen zij er menschen aan, wier beschavingspeil wees op het jongere steenentijdperk.

De Kaapverdische eilanden, overburen van Dakar.

De Kaapverdische eilanden ten slotte bestaan uit veertien eilanden van vulkanischen oorsprong, die voor de West-Afrikaansche kust ter hoogte van de Fransche haven Dakar liggen. Zij werden van 1460 tot 1463 ontdekt. Men vermoedt, dat zij vroeger onbewoond waren. Thans wordt de bevolking gevormd door de Kaapverdische Kreolen, een bijzonder menschenras, ontstaan door immigratie uit Europa, Afrika en Brazilië. De voornaamste producten van deze eilanden zijn: oliehoudende zaden, koffie, suiker, vruchten en groenten. Tot op zekere hoogte wordt op de eilanden ook veeteelt beoefend. De visscherij vormt er, evenals op de Kanarische eilanden, een hoofdbron van bestaan.

Tot voor betrekkelijk korten tijd ging het leven aan deze eilandengroepen in den Atlantischen Oceaan bijna ongemerkt voorbij. Sedert de ontwikkeling van het luchtverkeer echter spelen zij een rol in het internationale leven. De Azoren bijvoorbeeld nemen een groote plaats in het luchtverkeer tusschen Portugal en Noord-Amerika in; zij worden geregeld aangedaan door de Clippers. Op deze eilanden was ook in den wereldoorlog een steunpunt gevestigd voor de Amerikaansche vloot.

Verder zijn deze drie eilandengroepen in dezen oorlog van groot strategisch belang; men is zelfs wel eens zoo ver gegaan, te spreken van een strategischen driehoek Lissabon — Azoren — Kaapverdische eilanden. Vooral deze laatste eilanden, met de voortreffelijke haven Sao Vicente, behooren tot de drukst aangedane kolenstations in het Oostelijk deel van den Atlantischen Oceaan. Sao Vicente is door een kabel, die over de Azoren en Madeira loopt, verbonden met Engeland en door andere kabels met Pernambuco (Brazilië) en Kaapstad (Zuid-Afrika). Bovendien bezit deze plaats een radiostation.

HET BESLUIT VAN IJSLAND.

—o—

Engeland de hand in het spel.

Het A.N.P. verneemt van welingelichte zijde te Berlijn:

In politieke kringen alhier legt men verband tusschen het besluit van IJsland om zich los te maken van de Deensche kroon en de Engelsche bezetting met de daaruit voortvloeiende situatie. Weliswaar, zoo werd van Duitsche zijde verklaard, is er reeds altijd een beweging geweest, die zich zelfstandigheid ten doel had gesteld. Maar de bezetting door de Engelschen heeft ook het beroemde Engelsche hulpmiddel, de hongergeesel, mede op het eiland gebracht. Ongetwijfeld hebben de Engelschen volgens het devies: divide et impera ook in IJsland hun hand in het spel gehad.

Twee Fransche tankschepen opgebracht.

Naar Reuter meldt zijn twee Fransche tankschepen, waaronder de „Sheherazade", door de Britsche marine in den Atlantischen Oceaan opgebracht.

De „Sheherazade" was met een lading olie aan boord op weg van de Vereenigde Staten naar Casablanca. Voor de lading was weliswaar een navycert verstrekt, doch als gevolg van de jongste ontwikkelingen is toch bevel gegeven het schip aan te houden.

Tankschip tot zinken gebracht.

Volgens berichten uit Londen is het Canadeesche olietankschip Canadolite van de Imperial Oil in Montreal aan de Westkust van Afrika getorpedeerd. Het schip had een inhoud van 11.309 ton. (D.N.B.)

ENGELAND EN FRANKRIJK.

—o—

Verklaring van Eden.

De Britsche minister van buitenlandsche zaken heeft Donderdag in het Lagerhuis over den politieken toestand gesproken en, naar de Engelsche berichtendienst meldt, ten aanzien van Frankrijk o.m. gezegd, dat wanneer de Fransche regeering een voor de Britsche oorlogsvoering nadeelige handeling mocht veroorloven Engeland bij de uitvoering van zijn militaire plannen geen onderscheid zal maken tusschen bezet en onbezet Fransch gebied. (D.N.B.)

Koning George van Griekenland in Cairo?

De Popolo di Roma meldt uit Beiroet, dat volgens aldaar uit Caïro ontvangen berichten George II van Griekenland per vliegtuig in Caïro is aangekomen. Prins regent Paul van Joego-Salvië en andere leden van de koninklijke familie zijn reeds op 20 Mei in Egypte aangekomen. De vroegere Grieksche minister-president Zoederos is met twee andere vroegere Grieksche ministers op 21 Mei naar Egypte gevlucht. (D.N.B.)

Grieksche emigrantenregeering in Cairo.

De aankomst van zes leden der Grieksche emigrantenregeering in Cairo, is van welingelichte zijde in Londen bevestigd. Van den kant van de Engelsche regeering streeft men er naar het bericht van de vlucht der Grieksche ministers naar Cairo geheim te houden, aangezien men hiervan een slechten indruk op de openbare meening vreest. (A.N.P.)

Handelsverdrag tusschen Finland, België en Nederland.

Woensdag is te Helsinki door gezant Schnurre van het ministerie van buitenlandsche zaken en den voorzitter van de commissie voor den buitenlandschen handel een goederenruilovereenkomst geteekend tusschen Finland eenerzijds en België en Nederland anderzijds. (D.N.B.)

GEMENGD NIEUWS

f 500.— BOETE OPGELEGD.

—o—

Ongeoorloofde prijzen voor groentenconserven.

P. B. E., directeur van een comestibleshandel te Amsterdam, berekende voor bussen sperziebonnen en doperwten te hooge prijzen. Dit kwam de politie te Alkmaar ter oore, die proces verbaal oppmaakte.

De inspecteur voor de prijsbeheersching te Amsterdam stelde een vervolging in en veroordeelde verdachte tot een boete van *f* 500.— terwijl hij ongeveer 200 in beslag genomen bussen conserven verbeurd verklaarde.

Te dure wijnen.

Een bezoeker van een vischrestaurant te 's Gravenhage bestelde bij het eten een flesch Volnay 1929, een wijn waarvoor hij vroeger *f* 5.— moest betalen, doch die nu voor den prijs van *f* 6.— op zijn nota kwam te staan en een flesch champagne, waarvoor men eenige maanden geleden nog *f* 9 vroeg, kostte hem nu *f* 11.—.

De directeur van het restaurant T. S. werd voor deze ongeoorloofde prijsverhooging vervolgd en de inspecteur voor de prijsbeheersching te 's Gravenhage veroordeelde hem tot een boete van *f* 300.—.

C.A.O. schoenindustrie.

De bedrijfsraad voor de schoenindustrie heeft een verzoek tot algemeen verbindendverklaring van een wijziging van artikel 11 der collectieve arbeidsovereenkomst voor de schoenindustrie ingediend, van welke C.A.O. bij beslissing d.d. 22 Maart van het college van rijksbemiddelaars bepalingen algemeen verbindend zijn verklaard.

COLLECTE VOOR DE JEUGDHERBERGEN.

—o—

Kinderen kunnen vrij van school krijgen.

De secretaris-generaal van het departement van opvoeding, wetenschappen en cultuurbescherming heeft goedgevonden, dat kinderen, wier ouders daartoe het schriftelijk verzoek indienen bij het hoofd der school, voor deelneming aan de collecte voor de Nederlandsche jeugdherbergen vrij van school kunnen krijgen.

De jeugdherbergen en het trekken.

Van bevoegde zijde schrijft men ons:

Heden ten dage is de trekkende jeugd de opvallendste verschijning in Nederland. Als men honderd menschen naar het „waarom" van dit trekken vraagt, zal men honderd verschillende antwoorden hooren. De redenen hiervan wil men hier ook niet onderzoeken.

Het trekken der jeugd gaat al over negen eeuwen terug. Het verlangen om te trekken dreef altijd jeugdige menschen van plaats naar plaats. Tot het trekken behoort ook het overnachten. Enkele groepjes prefereeren in de eerste plaats de tent, andere een schuur of een bruggenhoofd, al naar hun romantische instelling. Alleen, ondanks deze sterke neiging ongedwongen en zonder bemerkt te worden te overnachten, is in Nederland een net van jeugdherbergen ontstaan, hetwelk zich over het geheele land verspreidt. Als jeugdherbergen door een centrale waren verbonden, dan waren het eigenlijk meer administratieve redenen, welke de stichtingen van enkele clubs en vereenigingen samenleidden. Maar in de richting van het nieuwe streven kunnen jeugdherbergen niet alleen maar gebouwen met een bepaald doel zijn, maar moeten ze ook plaatsen der jeugdopvoeding worden. Het jeugdherbergswerk moet ingezet zijn in de groote opgaven van het algeheele jeugdwerk. Hoe belangrijk deze eisch juist in Nederland is, begrijpt ieder, die Zaterdags of Zondags in groote menigte de trekkende jeugd op de straten en in de velden ziet. De onpartijdige waarnemer zal er in toestemmen, als hij met zorg ziet, dat dit trekken heden ten dage niets anders meer is, als een gemakkelijk verdrijven van den vrijen tijd, van andere onaanneembare redenen in het geheel niet gesproken. Wij kunnen ons niet van het gevoel bevrijden, dat onze jeugd meer dan ooit regelloos voortleeft, wat zich ook ten slotte laat zien in het planlooze trekken van geheele horden. Als nu al de jeugdige menschen zich niet aan een bepaald programma kunnen aansluiten, zoo moeten ze zich op die dingen bezinnen, die hun heilig moeten zijn, zoo of zoo.

Onze jeugd moet zich op haar vaderland bezinnen en dat bewust. En dit moet aan het bewuste trekken ten grondslag liggen. De jeugdherbergen hebben voor dit bewuste trekken een niet te onderschatten beteekenis. Zij vormen eigenlijk middelpunten van het Nederlandsche landschap, waarin ze gebouwd zijn.

Van daar uit moet het meisje of de jongen door zijn vaderland trekken. In de jeugdherbergen maakt men kennis met kameraden en leert deze begrijpen. Jeugdherbergen waren al altijd plaatsen van groote kameraadschap. Wie als lid tot het jeugdherbergverband behoort, kan bovendien in alle jeugdherbergen der naburige landen nieuwe kameraden zoeken. De jeugd zelf zal den 24sten eMi voor de verdere vergrooting van het jeugdherbergnet in Nederland werven en collecteeren. Wie geeft helpt niet huizen bouwen, maar hij helpt met zijn gift mede aan een werk, dat tot een der belangrijkste factoren in de opvoeding der jeugd zal worden.

Kinderlijkje gevonden.

Naar aanleiding van het vinden van een lijkje van een pasgeboren kind in de Scheveningsche Boschjes, op 9 Mei l.l., is — verdacht van kindermoord c.q. kinderdoodslag — een 32-jarige dienstbode aangehouden, wonende te Roermond. Ze is in verzekerde bewaring gesteld.

Grafzerken te Lemmer blootgelegd.

Bij de restauratiewerkzaamheden in de Ned. Herv. kerk te Lemmer zijn zeven grafzerken blootgelegd, waarvan vier toebehooren aan leden van de vroeger ter plaatse zeer bekende geslachten als Stapert en Witteveen. De zerken dateeren uit het laatst der 18e eeuw en het begin der 19de eeuw. Die der familie Stapert vertoonen een familiewapen. Leden van het geslacht Stapert hadden in de 17de en 18de eeuw in de Lemmer een groote scheepstimmerwerf, waar schepen voor de Oostzeevaart werden gebouwd.

Diefstal van aardappelen.

In de Laakhaven te den Haag lag Woensdag een schuit met aardappelen. Een 22-jarige schipper, die daar dagelijks voorbijvaart, zag die aardappels, welke zijn hebzucht opwekten. Met een 39-jarigen los-werkman maakte hij een plannetje om een deel der zoo verleidelijk voor het grijpen liggende aardappels te bemachtigen.

Des avonds togen ze op roof uit. Maar 't werd 12 uur en toen bleven ze op de schuit overnachten, waar ze zich verdekt installeerden. Want tijdens de speruren, 12—4, durfden ze begrijpelijkerwijs den terugtocht niet te aanvaarden. Ze wachtten tot zes uur en gingen toen op stap, ieder 4 zakken, tezamen 4 H.l., op hun fietsen vervoerend. In de Vaillantlaan zag een agent van politie het zonderlinge, vroeg-ochtendlijke transport. Hij nam beiden mede naar zijn bureau, waar de geschiedenis voltooid werd; de heeren zijn in politiebewaring gesteld.

Nederlandsch bezoek aan Osnabruck.

Op uitnoodiging van den gevolmachtigde van den rijkscommissaris in de provincie Zeeland, Kreisleiter Muenzer, maakt een Nederlandsche studiecommissie een reis door het land van Osnabrueck, teneinde het land en de personen en vooral de inrichtingen van de partij en den staat te leeren kennen. Zij zal een week lang de gast zijn van de stad Osnabrueck. Onder de gasten die Maandagochtend onder leiding van den vroegeren Kreisobmann van het Duitsche arbeidsfront, Kretschmar te Osnabrueck zijn aangekomen, bevinden zich burgemeesters, kunstenaars, schrijvers, boeren, arbeiders en leeraren onder wie ook Nederlandsche nationaal-socialisten, die hier en in het overige deel van Duitschland thans gelegenheid krijgen het nieuwe Duitschland te leeren kennen, zooals het is en om zichzelf een oordeel te vormen over Duitschland en zijn afweerstrijd, ver verwijderd van alle hatelijke vijandige propaganda.

De officieele begroeting vond plaats in de vredeszaal der stad Osnabrueck. Hier werden de gasten door den gouwinspecteur, Kreisleiter Wehmeier en den eersten burgemeester dr. Gaertner namens de partij en den staat verwelkomd.

Eerste burgemeester dr. Gaertner wees op de veelvuldige historische, cultureele en wetenschappelijke banden, waarmede West-Duitschland met Nederland verbonden is. In het bijzonder wees hij op de tentoonstelling van Nederlandsche grafiek, die op het oogenblik in Osnabrueck wordt gehouden, en die getuigt van de waardeering, die de Nederlandsche kunst in Duitschland geniet.

De schrijver Ludwig Baete gaf vervolgens een kort overzicht over de geschiedenis van den Nederlandsch-Spaanschen oorlog, die ook zijn invloed heeft gehad op het gebied van Osnabrueck (A.N.P.)

WINTERHULP NEDERLAND

Gironummer van de W.H.N. 5553.
De Bank van de W.H.N. is Kasvereeniging N.V., Amsterdam.
Postgironummer 877.
Voor het volk door het volk.

Feuilleton

5

Hallo, Hallo! X is....

Oorspronkelijk Nederlandsch opsporingsverhaal
door Mr. A. J. C. VLASKAMP.

„Die vent heeft een vrij louche verleden. De wijze, waarop hij zich in het bezit van zijn kunstschatten en andere rijkdommen heeft gesteld kan het daglicht maar kwalijk velen. Hij schijnt zich daarginds met nogal rare individuen te hebben opgehouden, zoo'n stelletje lieden, die zich op geraffineerde manieren verrijkt hebben ten koste van goedgeloovige burgers. Herinner jij je nog dat geval van dien dief.... hoe heet ie ook weer?.... nou ja, die kerel met het parelsnoer van die millionnairsvrouw uit New-York? Toen hebben wij een rapport gekregen waarin ook wat over hem staat. Hij moet de leidende figuur van dat troepje zijn geweest.... achter de schermen. Ze hebben hem nooit iets definitiefs kunnen bewijzen, maar de politie heeft hem het vuur toch zóó na aan de schenen weten te leggen, dat hij maar naar hier is overgewaaid. Of misschien hebben dat ook wel zijn door hem bedrogen vriendjes gedaan. Tot nog toe hebben we hier geen last van hem gehad, zooals je weet."

Hartley zoog aan zijn pijp.

„Stille wateren, commissaris!"

„Wáár!", zei Johnston, zich weer achterover in zijn stoel nestelend. „En daarom moet je je oogen flink de kost geven als je bij hem bent. Kijk eerst dat rapport nog maar eens door."

Hartley stond op.

„Ik zal eens poolshoogte nemen. Verder nog iets?"

„Nee, dank je."

Hartley haalde uit het archief het bewuste dossier, kroop ermee in een rustig hoekje.

Er kwamen rare dingen uit die zwijgende en toch zoo sprekende papieren.

Onder den naam Latour was de man, die in Amerika den dubbelen naam Latour Pendleton had gedragen, over zee gekomen. De uiteenzetting van Johnston was juist, alleen werd in het rapport ook nog melding gemaakt van een paar mislukte aanslagen op zijn leven, waarschijnlijk — zoo schreef de Amerikaansche politie — door vroegere medewerkers van Pendleton, die zich niet hadden kunnen vereenigen met de wijze, waarop hun leider de gestolen buit had gedistribueerd.

„Die kerel pikte het grootste deel zèlf in", mompelde Hartley, de map wegbergend. „Dat zou ik óók niet nemen. Een paar kleine veroordeelinkjes achter den rug.... van weinig belang overigens...."

Een sombere, stille, wat stijve buurt. De huizen toonden aan de voorzijde nergens de levende vroolijkheid van bloemen of frische gordijnen, maar waren angstvallig gesloten gehouden, alsof de voorbijganger vooràl niet achter de voorgevels mocht kijken.

Zoo spiedend en bespiegelend voortslenterend ontdekte hij in de verte een man, die bij een bushalte stond. Een niet-scherpoplettend voorbijganger en iemand met minder getrainde oogen zou in dien man niets verdachts hebben gezien. Maar Hartley had geconstateerd, dat de man daar quasi-doelloos stond. Eén bus had hij al voorbij laten gaan en hij scheen iets in het oog te houden schuin aan den anderen kant van de straat.

Hartley naderde hem, haalde zijn pijp te voorschijn en begon die rustig en met zorg te stoppen. Toen zocht hij naar lucifers, die hij niet kon vinden, en vroeg tenslotte den man om vuur.

„Hier is een vlammetje", zei de aangesprokene, terwijl hij een doosje uit zijn zak haalde, een lucifer aanstak en die den inspecteur voorhield. Hartley merkte op dat zijn rechterpink wat kromgegroeid was, na een breuk of zoo.

Hij dankte kort, en stak de straat over. Die vent houdt het huis van Latour in de gaten of ik laat me hangen, mompelde Hartley. Hij keek even om, zag, dat de man een juist aankomende bus pakte en wegreed. Een scherp gezicht, blauwe oogen, dunne lippen en een harde, onverzettelijke mond.... iemand, waar ik liever geen ruzie mee heb, meende Hartley. Dan wendde hij zich tot het huis van Latour.

Evenals de andere huizen in die rij maakte ook dit een zeer gesloten indruk en toen Hartley had gebeld werd eerst een luikje in de deur geopend om een onvriendelijk-kijkenden huisknecht gelegenheid te geven te zien, wie zich had aangekondigd. Het scheen ditmaal mee te vallen, want Hartley hoorde een sleutel omdraaien en een kettinkje verschuiven en de deur werd geopend.

„U wenscht....?"

„Ik zou den heer Latour gaarne even spreken", antwoordde de inspecteur, zijn kaartje overhandigend.

De knecht nam het aan, wierp er een snellen blik op en noodigde Hartley daarop binnen, waarna hij de deur weer zorgvuldig sloot.

„De vent vertrouwt me niet", overdacht de detective, toen de knecht hem had verlaten en hij in de vestibule wachtte. „Hij vraagt zich nou af wat ter wereld ik in dit huis kom doen! En Pendleton schijnt nogal bang te zijn voor insluipers." De deur was namelijk van binnen voorzien van stevige grendels en een koperen ketting, en maakte een uiterst solieden indruk.

Die indruk van sterke, voor een normaal burger volkomen overdadige en nuttelooze beveiliging werd bevestigd, toen Hartley door den knecht naar de kamer van zijn meester was gebracht. Want ook dát vertrek zag er eerder uit als een fort dan als een gewone zitkamer. De vensters hadden geduchte blinden aan de binnenzijde, die nu terzijde waren geschoven, doch die, naar Hartley kon constateeren, met ijzer waren beslagen. Eenige spionnetjes aan den buitenkant waren zóó opgehangen, dat Latour uit zijn bureaustoel vandaan kon zien wie op de stoep voor de deur stond.

Hartley had deze bijzonderheden in de luttele oogenblikken in zich opgenomen toen hij van de kamerdeur naar Latour liep.

Deze was een forsche man met borstelige wenkbrauwen, waar onder uit de ietwat fletse oogen, in zonderling contrast met zijn donker uiterlijk, die den bezoeker onderzoekend aanzagen. Die oogen zijn me veel te onrustig, veel te schichtig, bepeinsde de inspecteur. De man heeft angst. Angst, wonderlijk genoeg gemengd met een groote mate van overmoedigheid, die zich af en toe als een zich verzettende uitdrukking in die oogen openbaarde.

EEN „RECHTSKUNDIGE" SCHOENMAKER.

—o—

Merkwaardig geval voor het Amsterdamsche gerechtshof.

Een 30-jarige schoenmaker uit Heerlen stond dezer dagen terecht voor het Amsterdamsche gerechtshof, gepresideerd door mr. J. M. Jolles. De man was verleden jaar door de Amserdamsche rechtbank veroordeeld tot een gevangenisstraf voor den tijd van tien maanden met aftrek van voorarrest, wegens medeplichtigheid aan poging tot diefstal.

Het was twee jaar geleden gebeurd, dat een juffrouw, wonende in de Wilhelminastraat te Amsterdam, den slaap niet kon vatten. Omsreeks vier uur in den nacht had zij twee mannen opgemerkt, die zich tegenover haar woning ophielden bij een motorfiets. Een van de mannen had neergehurkt gezeten en gemorreld aan het rijwiel, terwijl de andere kennelijk op uitkijk stond.

Het was duidelijk, dat de heeren van plan waren de motorfiets te stelen. Om dit te voorkomen, schoof de juffrouw eensklaps het gordijn open, zoodat zij, evenals haar inmiddels wakker geworden zuster, door de mannen gezien moest worden. De aspirant-dieven maakten zich toen terstond uit de voeten. Even later passeerde een politieagent op zijn fiets. De juffrouw stelde hem op de hoogte, waarna het den agent gelukte de heeren op den hoek van den Overtoom en Rhijnvis Feithstraat aan te houden. Het waren een grondwerker en een 30-jarige schoenmaker, die beiden ontkenden en beweerden alleen maar een sigaret te hebben aangestoken.

De rechtbank veroordeelde den grondwerker echter tot een jaar, waarvan zes maanden voorwaardelijk. De Limburgsche schoenmaker kreeg tien maanden met aftrek van voorarrest, waarmee hij niet tevreden was. Hij gevoelde zich onschuldig en had het er voor over de zaak ter wille van „het recht" slepend te houden. Het resultaat was, dat hij reeds elf maanden in voorarrest zit, steeds pogingen doende om van zijn straf van tien maanden af te komen.

Het merkwaardige nu was de juridische kennis van dezen schoenmaker Hij had zich tijdens het voorarrest duchtig voorbereid, wetboeken bestudeerd, dossiers doorworsteld en zich in de juridische moeilijkheden ingewerkt. Dat het allemaal logische conclusies waren, welke hij tijdens de behandeling van de zaak trok, kon men niet zeggen, maar hij wist het gedaan te krijgen, dat de behandeling tot tweemaal toe geschorst moest worden. Gewapend met dossiers en aanteekeningen en een schriftelijk pleidooi, waaruit hij op pakkende wijze fragmenten voordroeg, verweerde hij zich voor het Hof, dat aanvankelijk geinteresseerd, doch later vermoeid toeluisterde. Hij bleek in bepaalde gevallen uitstekend op de hoogte te zijn, maar hij kon het tenslotte niet opnemen tegen mr. Jolles, noch tegen den procureur-generaal, mr. Versteeg. Hij eischte en wenschte zooveel, dat mr. Jolles zich genoodzaakt zag de opmerking te maken: „Het lijkt wel of u de president van het Hof bent. Vergeet u niet, dat ik de leiding hier heb en dat u uw mond hebt te houden, als ik dat zeg."

Het einde van de zaak kwam niet, want de schoenmaker wilde beslist den eigenaar van het motorrijwiel doen hooren. Daarom werd de zaak opnieuw uitgesteld.

Op Donderdag 12 Juni zal het volgende hoofdstuk behandeld worden.

Een verzoek tot onmiddellijke invrijheidstelling van den schoenmaker werd door het Hof afgewezen.

Landbouw-opleidingskamp te Ommen geopend.

Woensdagmiddag vond op de voormalige padvindersboerderij in het landgoed „Het Laar" bij Ommen een eenvoudige plechtigheid plaats. Het landbouwopleidingskamp, dat daar sedert April van dit jaar wordt gehouden, is officieel geopend door den vertegenwoordiger van den secretarisgeneraal van het departement van sociale zaken, den heer W. Meijerink uit Zwolle. Het landbouwopleidingskamp, ook wel het jeugdwerkkamp genoemd, staat onder toezicht van het genoemde departement en beoogt een theoretische en practische opleiding te geven in den land- en tuinbouw voor elk jongmensch, dat daarin zijn bestaan zou willen vinden. De cursus duurt 10 maanden, waarna het Rijksarbeidsbureau dan wordt ingeschakeld om de cursisten aan 'n positie te helpen. Het aantal jongens bedraagt momenteel ongeveer 21; het ligt in de bedoeling in de toekomst dit aantal tot pl.m. 50 op te voeren. De heer Meijerink wees in zijn rede op de totstandkoming van dit kamp en legde den nadruk op twee stroomingen, die men vroeger ten aanzien van het probleem der jeugdwerkloosheid kende. Er was een streven naar een arbeidsdienst — en dan naar de verschillende richtingen, die men in geestelijk opzicht kent — en een naar vakontwikkelingswerk voor jeugdige werkloozen. Na het in het leven roepen van den Nederlandschen arbeidsdienst, die onder het departement van sociale zaken werd geplaatst, werden de vakkampen door genoemd departement in het leven geroepen. De overheid is dus nu de organisatrice, niet de centrales zijn het nog langer. Na gewezen te hebben op de organen, die medewerken aan den cursus, zooals de Overijsselsche Landbouwmaatschappij, de Ned. Heide Mij. en het Rijksarbeidsbureau (dat voor plaatsing der jongens later zorgt), en na een kort woord te hebben gericht tot de cursisten bood spreker namens het departement een oefenmelkmodel aan.

Grafzerken te Heerenveen gevonden.

Bij herstelwerkzaamheden in de Ned. Hervormde Kerk te Heerenveen, kerkelijke gemeente Schoterland, zijn onder den vloer verschillende grafzerken ontdekt, welke van belang zijn voor de kennis van eenige Friesche geslachten, alsmede voor de plaatselijke geschiedenis. De rijksarchivaris in Friesland, dr. A. L. Heerma van Voss te Leeuwarden, heeft een onderzoek ingesteld en een afschrift genomen van de opschriften der zerken. Er werden o.m. zerken blootgelegd, welke de rustplaats van eenige leden der familie de Block van Scheltinga vermelden.

VAN STAMKAART TOT THEESERVIES.

—o—

Timmerman voor de rechtbank.

Een 21-jarige timmerman uit Amsterdam stond Vrijdag terecht voor de vierde kamer der Amsterdamsche rechtbank, gepresideerd door mr. J. Boon, verdacht van diefstal oplichting en verduistering.

De jongeman had uitd en binnenzak van de overjas van een kelner distributiestamkaarten en papieren van den burgelijken stand weggenomen. Hij had in een café in de Warmoesstraat gezeten en toen hij zijn kans schoon zag had hij zich de papieren toegeëigend.

Dat was het begin van een reeks slechte daden. Want met een der stamkaarten ging hij naar een fietsenhandelaar in de Nieuwe Nieuwstraat en vroeg een fiets te huur. Hij vertelde, dat hij zou uitgaan met zijn meisje en aangezien de fietsenhandelaar dit meisje kende, wilde hij wel een rijwiel verhuren. Als onderpand liet de timmerman een stamkaart achter. Niet zijn eigen stamkaart, want die had hij zelf noodig, maar de stamkaart van zijn moeder. Dat beweerde hij althans. In werkelijkheid was het de stamkaart van de kelnersvrouw.

De jongeman ging heen met de fiets. Nooit kwam zij in de stalling terug. En het eenige, wat de ongelukkige zakenman behield, was de waardelooze stamkaart van een vreemde dame.

Voor een appel en een ei verkocht de timmerman de fiets. Daarna stortte hij zich in een nieuw avontuur. Hij huurde een gemeubileerde kamer en betaalde iets vooruit. Maar toch werd het een strop voor de hospita, want toen deze op een morgen de kamer betrad, bemerkte zij dat de vriendelijke huurder verdwenen was met medeneming van een wollen deken, een molton deken, zes koppen, zes schotels en een volledig theeservies.

Was het wonder, dat zij de politie ter hulp riep?

De politie kwam en zij vond te rechter tijd den timmerman, die nu voor zijn zonden boeten kon.

Een jaar en zes maanden, vroeg de officier van justitie mr. W. P. Bakhoven, die den diefstal, de oplichting en de verduistering bewezen achtte.

Collectief inzenden op de najaarsbeurs te Leipzig.

De economische voorlichtingsdienst van het departement van handel, nijverheid en scheepvaart zal op de najaarsbeurs te Leipzig, welke vanaf 31 Augustus tot en met 4 September wordt gehouden, evenals op de voorjaarsbeurs, behalve zijn gebruikelijke representatieve inzending, een collectieve inzending organiseeren voor individueele firma's. Die inzending wordt ondergebracht in het Ring-Messhaus.

Firma's die belangstelling hebben voor een expositie te Leipzig, kunnen door in collectief verband deel te nemen, kosten besparen en de te toonen waren beter tot hun recht laten komen. Zij dienen zich voor 31 Mei a.s. te melden bij den economischen voorlichtingsdienst, 's-Gravenhage, Rijnstraat 24, onder vermelding van de ruimte, waarover zij wenschen te beschikken, van den aard der ten toon te stellen artikelen, enz.

Een fusie.

We hebben dezer dagen een bericht van den persdienst van het N.V.V. opgenomen, waarin gemeld werd, dat de „Rotterdamsche Bond van R. K. post-, telegraaf- en telefoonpersoneel een dezer dagen besloot tot opheffing en aansluiting bij den Ambtenaarsbond, hoofdgroep P.T.T.-personeel".

Welke waarde aan dit bericht moet worden toegekend blijkt uit de volgende kantteekening van de „Volkskrant":

De „Rotterdamsche Bond van R. K. post-, telegraaf- en telefoonpersoneel" bestaat uit een bescheiden groepje dissidenten, die de heer Ooms om zich heen heeft weten te verzamelen. Ze staan buiten „St. Petrus", missen uiteraard de bisschoppelijke goedkeuring en hebben dus ook geen geestelijk adviseur.

Dat het groepje naar het N.V.V. is overgeloopen, bewijst de graad van katholiciteit der aangesloten leden. Men weet nu precies wat men aan hen heeft.

Wijziging hars-, gom en terpentijnbeschikking 1940 no. 1.

Bij de wijziging van de hars-, gom- en terpentijnbeschikking 1940 no. 1 (Nederlandsche Staatscourant van 23 Mei 1941), zijn in genoemde beschikking tevens opgenomen harsolie en z.g. tallöl en met kalk, zink en andere stoffen geharde harsen, alsmede mengsels van plantaardige en kunstmatige terpentijn, benevens stoffen, welke tenminste 90 gewichtsprocent plantaardige of kunstmatige terpentijn of mengsels van deze beide bevatten.

DAGELIJKSCHE VERKEERSONGELUKKEN.

Op rijdenden trein gesprongen.

Donderdagavond omstreeks 10 uur kwam een 37-jarige schipper B. T., wonende te Rietveld, gehaast het tweede perron van het centraal station te Utrecht oploopen om den laasten trein naar Woerden nog te halen. De electrische trein, waarmede de schipper wilde reizen, had zich echter reeds in beweging gezet, toen T. het perron kwam opstormen. Doch desondanks trachtte hij in den rijdenden trein te springen. Het gelukte hem op de treeplank te springen en een der stangen van het balcon te grijpen, doch daar zijn voet niet vast genoeg op de treeplank stond, gleed hij uit en kwam tusschen het perron en den rijdenden trein terecht.

Een reiziger in den trein, die den val had opgemerkt, trok direct aan de noodrem, zoodat de trein vrij spoedig tot stilstand kwam. Het bleek, dat de onvoorzichtige schipper niet overreden, doch wel ernstig gewond was. Met een auto is de man overgebracht naar het stads- en academisch ziekenhuis, waar werd geconstateerd, dat hij behalve lichte ontvellingen zijn rechterbeen op verschillende plaatsen had gebroken.

ZITTING LANDSGERECHT.

—o—

Duitsch plakkaat afgerukt.

Op een dag in Februari j.l., had de ongeveer 45-jarige Amsterdammer K. daar ter stede een plakkaat, dat een bekendmaking van den hoeheren Polizeifuehrer vermelde, opzettelijk afgerukt. Een agent van politie zag dit en maakte proces-verbaal op.

Het Landsgerecht heeft dien man Vrijdag tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld.

Katholiek Comité van actie „Voor God"

ZOEKT HET HEMELSCHE

Zoo ge dan met Christus verrezen zijt, zoekt dan ook naar wat hierboven is: waar Christus is, gezeten aan Gods rechterhand. Weest bedacht op wat daarboven is, en niet op het aardsche. Want ge zijt dood, en uw leven is met Christus verborgen in God. Maar wanneer Christus, ons leven, wordt geopenbaard, dan zult ook gij geopenbaard worden in glorie, te zamen met Hem.

(Coloss. 3, 1-4)

Verduisteringsvoorschriften en verkeersongevallen.

(Van een medewerker).

In het Duitsche tijdschrift „Kriminalistik" wijdt Dr. Ernst Schneider een statistische beschouwing aan het aantal verkeersongevallen te Berlijn, waarvan men kan aannemen, dat ze verband houden met de verduisteringsvoorschriften.

In de maand December 1939 hadden 150 zware en doodelijke verkeers-ongevallen plaats.

Als onmiddellijke oorzaken daarvan konden worden vastgesteld:

1. onvoorzichtig oversteken van den rijweg 37,5 %.
2. invloed van alcohol 32,5 %.
3. te snel rijden 10 %.
4. nachtblindheid 5 %.
5. gaan over of staan op afgezette gedeelten van de trambaan 5 %.
6. rijden aan de verkeerden kant van den rijweg 2,5 %.
7. geen voorrang verleenen 2,5 %.
8. afspringen van de tram tijdens het rijden 2,5 %.
9. onbekende oorzaak 1,5 %.
10. bijzondere oorzaken 1 %.

Opvallend hier is het groote percentage van de ongevallen, waarbij alcohol zijn invloed deed gelden, n.l. 32,5 %. Waarbij nog in aanmerking is te nemen, dat niet onwaarschijnlijk ook bij andere oorzaken b.v. bij onvoorzichtig oversteken, te hard rijden, aan den verkeerden kant rijden, e.a., drank in 't spel is.

In Duitschland worden geen halve maatregelen genomen tegen hen, die onder invloed van alcohol een verkeersongeval veroorzaken. Het Pruisisch Gerecht oordeelt, dat hij, die onder alcoholinvloed een motorvoertuig bestuurt, ongeschikt moet worden beschouwd voortaan als chauffeur dienst te doen. Hij dient voor goed als chauffeur van den weg te verdwijnen.

DE DOLLE BENDE

TEKST EN TEKENINGEN VAN KO KOSTER

52

De volgende dag liep Bob Bolle al vroeg met de krant rond, om deze aan de jongens van de Dolle Bende te laten zien.

Daarin stond de gehele geschiedenis in geuren en kleuren verteld en de namen van de jongens stonden er voluit bij, Klaas Klaver, die vroeger al bijna beroemd was geworden omdat hij een oolevaarsneus had gehad, Bob Bolle en Piet Stuiter.

Aan het eind van het stukje stond, dat de mensen in de hele buurt maar erg voorzichtig moesten zijn, want dat de bandiet nog wel ergens rond zou zwerven.

„Jonge, jonge", zei Klaas Klaver, „'t is toch eigenlijk wel een beetje erg wat we hebben uitgehaald."

De jongens knikten allemaal berouwvol van „ja", maar in hun hart vonden ze het toch eigenlijk wel fijn dat ze het middelpunt waren geworden van de belangstelling van het hele land.

Bewaart afval van levensmiddelen.

De taak der huisvrouw bij de voedselproductie.

Vooral onder de tegenwoordige omstandigheden behoort het afval van de levensmiddelen zoo nuttig mogelijk te worden gebruikt. Het schijnt gewenscht, de aandacht der huisvrouwen nog eens met nadruk hierop te vestigen.

Men herinnert zich, dat, in October van het vorige jaar, de secretarissen-generaal van de departementen van Landbouw en Visscherij en van Binnenlandsche Zaken twee besluiten hebben uitgevaardigd, betreffende dierlijke afvallen en afvallen van levensmiddelen. Hier worde met name de beteekenis van het tweede besluit in het licht gesteld, omdat dit zich in hoofdzaak tot particuliere personen richt en speciaal de huisvrouwen er nauw bij betrokken zijn.

Dit besluit verplicht ieder om afvallen van levensmiddelen te bewaren en ter beschikking te stellen van het gemeentebestuur of van personen, wien Burgemeester en Wethouders een vergunning tot inzameling hebben gegeven. Van deze verplichting is men alleen vrijgesteld, wanneer men het afval voor eigen huishouding of bedrijf gebruikt of wanneer men het in de normale uitoefening van zijn bedrijf pleegt te verhandelen. Dan immers *wordt* het afval reeds nuttig aangewend. Het geval, dat men het afval voor eigen huishouding of bedrijf gebruikt, doet zich vrijwel alleen op het platteland voor. De huisvrouw in de steden daarentegen volstaat ermee, zich van het afval te ontdoen. Echter behoort zij er zich zoodanig van te ontdoen, dat het als voeder voor de dieren bruikbaar blijft. Het is niet alleen een wettelijke, maar ook een zedelijke verplichting, welke in dit verband op haar rust. Een goede moeder leert haar kinderen, dat zij niet achteloos met spijzen mogen omgaan. Eerbied voor het menschelijk voedsel in te prenten, behoort tot de beginselen eener juiste opvoeding. Uit hetzelfde principe echter vloeit voort, dat men ook geen afval, dat als voeder voor de dieren kan worden gebruikt, mag wegwerpen, alsof het nutteloos ware.

Reeds in normalen tijd was het trouwens in vele plaatsen gewoonte, dat huisvrouwen aardappelschillen, groenten afval e.d. niet bij het vuilnis voegden, maar afzonderlijk bewaarden, totdat „de schillenboer" ze kwam halen. De laatste voedert het ingezamelde afval aan eigen vee of verkoopt het, wanneer hij zelf geen vee houdt, aan boeren. De beteekenis van dit afval als bijvoeder voor de dieren is hoogst belangrijk. Het komt voor, dat boeren, die maar een kleine oppervlakte grond bezitten, daarop een groot aantal stuks vee kunnen houden, doordat zij aan deze dieren afval van levensmiddelen als bijvoer kunnen geven.

De noodzakelijkheid, om aan afval van levensmiddelen een nuttige bestemming te geven, is nog klemmender onder de tegenwoordige omstandigheden, nu zich schaarschte aan veevoer doet gevoelen. Vergroot men op deze manier den beschikbaren voedervoorraad zooveel mogelijk, dan komt dit met name aan de melk- en vleeschproductie ten goede. Eraan mede te werken, dat deze productie den grootst mogelijken omvang bereike, is nu meer dan ooit aller plicht. — Voorts zijn vooral thans de beenderen, die van het overige keukenafval gescheiden moeten blijven, van niet te onderschatten belang voor de industrie.

De huisvrouw wordt door het gemeentebestuur in staat gesteld, om, op gezette tijden, het afval af te leveren. Het besluit, waarvan hierboven gewag wordt gemaakt, verplicht de gemeenteraden om bij verordening regelen vast te stellen, betreffende de wijze, waarop afval van levensmiddelen ter beschikking gesteld en bewaard moeten worden. Van dit voorschrift kunnen plattelandsgemeenten, waar men het afval in eigen huishouding of bedrijf pleegt te gebruiken, dispensatie bekomen. De stadsgemeenten hebben zich over het algemeen van deze verplichting gekweten, hetzij door een gemeentelijken ophaaldienst in het leven te roepen, hetzij door een regeling vast te stellen, waarbij een organisatie van afvalophalers zich met de inzameling heeft belast. Mogen de huisvrouwen harerzijds nu ook de medewerking verleenen, die voor een zoo nuttig mogelijke aanwending van het afval onontbeerlijk is!

Volmondig wordt erkend, dat onder de tegenwoordige omstandigheden de hoeveelheid afval niet zoo groot kan wezen als in normalen tijd. Dit is een gevolg zoowel van de beperktheid der rantsoenen als van het feit, dat de huisvrouw thans genoopt is, van de levensmiddelen voor haar gezin alles te gebruiken, wat ervan te gebruiken is. Maar juist de omstandigheid, dat er nu minder afval dan gewoonlijk beschikbaar komt, moet voor haar een prikkel zijn, ertoe mede te werken, dat de hoeveelheid afval, die beschikbaar kan worden gesteld, dan ook het grootst mogelijke nut afwerpe. Daarom beware de huisvrouw het afval van levensmiddelen nauwkeurig en zorge zij ervoor, dat er geen scherpe voorwerpen — als glas, messen e.d. — die voor de dieren noodlottige gevolgen zouden kunnen hebben, in terechtkomen.

RADIO-PROGRAM

HILVERSUM I 415,5 METER.

Nederlandsch Programma.
ZONDAG, 25 Mei 1941.

8.00 Gewijde muziek (gr.pl.) — 8.30 BNO: Nieuwsberichten. — 8.45 Gramofoonmuziek. — 11.00 Amabile-sextet en gramofoonmuziek. — 12.00 Gramofoonmuziek. — 12.42 Almanak. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 Zang met piano-begeleiding. — 1.45 Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde: Vraaggesprek over het resultaat van 25 radio-lezingen namens het Verbond. — 2.00 Omroeporkest en solisten. — 2.30 Sportuitzending. — 2.45 Voor den boer. — 3.30 Uit Berlijn: 75e Verzoekconcert voor de Duitsche Weermacht. — 6.00 Voor de jeugd. — 6.30 Cabaretprogramma. — 7.30 Viool en piano. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Spiegel van den dag. — 8.30 Het Concertgebouw-orkest, soliste en gramofoonmuziek. — 9.30 Berichten (Engelsch). — 9.45 Gramofoonmuziek. — 10.00—10.15 BNO: Engelsch: An American sees Holland.

HILVERSUM II 301,5 METER.

Nederlandsch Programma.

8.00 Gramofoonmuziek (8.30—8.45 BNO: Nieuwsberichten). — 9.00 Studiovroegdienst (voorbereid door het Vrijz. Prot. Kerkcomité). — 10.00 Gramofoonmuziek. — 10.20 Het Sylvestre-trio en zang met pianobegeleiding. — 11.30 Kindercantate. — 12.00 Cyclus „Kent ge Uw Bijbel?" (gr. pl. — voorbereid door de Christ. Radio-Stichting). — 12.15 De Meesterzangers en gramofoonmuziek. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 De Melodisten en solist, met piano-intermezzi. — 2.00 Cyclus „U en de muziek". — 2.15 Dresdener strijkkwartet en gramofoonmuziek. — 3.30 Gramofoonmuziek. — 4.00 Wijdingswoord (voorbereid door de Christ. Radio-Stichting). — 5.30 ANP: Sportuitslagen. — 5.35 Gevarieerd programma. — 6.15 Pianovoordracht. — 6.45 Sport van den dag. — 7.00 Ensemble Bandi Balogh. — 7.30 Gramofoonmuziek. — 7.45 Sportwetenswaardigheden. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Gramofoonmuziek. — 8.30 Bont programma. — 9.30 Radiotooneel. — 10.00 BNO: Nieuwsberichten.

—o—

MAANDAG, 26 Mei 1941.

HILVERSUM I 415.5 METER.

Nederlandsch Programma.

6.45 Gramofoonmuziek. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Gramofoonmuziek. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Dagopening (voorbereid door het Vrijz. Prot. Kerkcomité). — 8.25 Gewijde muziek (gr.pl.) — 8.45 Gramofoonmuziek. (9.15—9.20 Voor de huisvrouw). — 10.00 Frans Wouters en zijn orkest (10.20—10.40 Declamatie). — 11.15 Zang en piano. — 12.00 Ensemble Jonny Kroon. — 12.42 Almanak. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 Omroeporkest en gramofoonmuziek. — 2.10 Voor de vrouw. — 2.30 Amusementsorkest. — 3.15 Gramofoonmuziek. — 3.30 Ensemble Erica Helen. — 4.00 Gramofoonmuziek. — 4.30 Vraaggesprek over Clemens non Papa (met gramofoonplaten). — 5.00 Gramofoonmuziek. — 5.15 BNO: Nieuws-, economische en beursberichten. — 5.30 Orgelspel. — 7.00 BNO: Economische vragen van den dag. — 7.15 Orkest Eloward. — 7.45 Politiek weekpraatje. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Spiegel van den dag. — 8.30 De Groninger orkestvereeniging en solist. — 9.30 Berichten (Engelsch) — 9.45 Gramofoonmuziek. — 10.00—10.15 BNO: Engelsche berichten. Things worth knowing about Holland. — Sluiting.

HILVERSUM II 301,5 METER.

Nederlandsch Programma.

6.45 Gramofoonmuziek. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Gramofoonmuziek. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Gramofoonmuziek. — 10.00 Morgendienst (voorbereid door de Christ. Radio-Stichting). — 10.20 Orgelconcert. — 11.00 Declamatie. — 11.20 Gramofoonmuziek. — 12.00 Berichten. — 12.15 Klaas van Beeck en zijn orkest. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 Ensemble Jonny Ombach en gramofoonmuziek. — 2.00 Gramofoonmuziek. — 3.30 Voor de Vrouw. — 3.45 Ensemble Bart Ekkers. — 4.15 Gramofoonmuziek. — 4.30 Voor de jeugd. — 5.00 Voor jongens en meisjes (voorbereid door de Christ. Radio-Stichting). — 5.15 BNO: Nieuws-, economische en beursberichten. — 5.30 Het Omroeporkest (6.00—6.15 Gesprekken met luisteraars, voorbereid door het Vrijz. Prot. Kerkcomité). — 6.45 Reportage. — 7.00 BNO: Friesch praatje. — 7.15 Zang met pianobegeleiding en gramofoonmuziek. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Spiegel van den dag of gramofoonmuziek. — 8.30 Omroeporkest en soliste. — 9.30 Voor de ouders. — 9.45 Gramofoonmuziek. — 10.00 BNO: Nieuwsberichten; sluiting.

Officieele valutanoteeringen der Nederlandsche Bank.

Amsterdam, 23 Mei.

Valuta's:		
New-York	1.88 3/16	1.88 9/16
Brussel	30.11	30.17
Stockholm	44.81	44.90
Zuerich	43.63	43.71
Bankpapier:		
Dollars	1.86 1/2	1.90 1/4
Belgische francs	30.08	30.20
Zweedsche kronen	44.76	44.94
Zwitsersche francs	43.59	43.78

Uit de Geschiedenis van Mierlo.

IX.

HET APOSTELHUIS.

In ons vorig artikel vertelden we terloops, dat Kardinaal van Enckevoirt ondanks zijn hoge waardigheden, die hij bekleedde, zijn geboortedorp niet vergat.

Dit blijkt uit de stichting welke hij aldaar op hoge ouderdom wist tot stand te brengen. In het Rijksarchief te 's Hertogenbosch bevindt zich een akte van Walterus Seellens, openbaar notaris aldaar, van 3 Aug. 1545, waarin vermeld staat, dat heer Willem van Enckevoirt, priester, kardinaal van St. Jan en Paulus. bisschop van Darthuysen enz. „uut zekere devotie, charitate ende liefde", begeert had in zijn geboorte-plaats Mierlo een hospitaal of godshuis te stichten voor twaalf arme oude mannen „ende in 'tzelve te timmeren ende te stichten een capelle tot onderhoudenisse van eenen priestere om er alle daige missen inne te lesene ende celebeeren", waarvoor hij 8 September 1531 een gratiose bul van Paus Clemens VII had verkregen; dat genoemde kardinaal daarop begonnen was met dat gasthuis aldaar te stichten, doch dat hij niet had voltooid, weshalve hij in zijn testament zijn zuster Elysabeth van Enckevoirt, huisvrouw van Gerard Michiels en zijn erfgenamen, zijnde de kinderen van deze echtelieden, had opgedragen dat gasthuis uit de fondsen zijner nalatenschap te voltooien; dat hoewel zijne erfgenamen ende uitvoerders van zijn uiterste wil daartoe bereid waren, zij dit niet hadden kunnen doen, omdat aan een legenlijk in Brabant verboden wrs een fondatie van een gast- of godshuis te maken zonder consent van den Hertog van Brabant; dat om die reden de erfgenamen van den Kardinaal aan Z. M. den Keizer als Hertog van Brabant verzocht hadden hun toe te staan te Mierlo te verkrijgen een stuk land ter grootte van één bunder, om daarop te timmeren en stichten bedoeld hospitaal, alsmede om daartoe een losrente te mogen verkopen, dat Zijne Majesteit hun dat had toegestaan bij octrooi van 6 October 1537; dat intussen Elysabeth van Enckevoirt ziek van lichaam zijnde, met haren genoemden man een mutueel testament had gemaakt, o.a. inhoudende, dat de langstlevende hunner het hospitaal of gasthuis zoude stichten, dat echter Elysabeth voornoemd vóór haren man is komen te overlijden en dat mitsdien deze, zijnde genoemde Gerard Michiels, raad van 's Bosch, voor hem, notaris. is verschenen, verklarende, dat hij. begerende de wensch van Kardinaal Willem van Enckevoirt en diens zuster te vervullen, uit kracht van voorzegd octrooi en mutueel testament en met consent en in tegenwoordigheid van zijn kinderen, heeft gesticht en sticht, mits dezen het bedoeld hospitaal voor twaalf oude mannen binnen het dorp van Mierlo ter ere Gods en van de Twaalf Apostelen en dat hij daartoe bestemd: „een huys, erve, hoff met syne grachten, poirten oft andere huysen ende erffenisse daeraen liggende, soe ackerlant als weylant, genoempt Stockelmans huyske, met synen toebehoirten, omtrent eenen buenre groot, gelijck hetzelve gelegen is in der prochie van Mierle ter plaetse geheyten Helmontderhaudt, welck huys, erve hoff ende erffenisse, voer gespecifiseert, met meer andere gueden Mr. Tielman van Geldrop tot behoeff des Eerw. heere Willeme van Enckevoirt priester, enz. tegen Heere Lenarden van Gerwen, priestere ende Janne van Gerwen, syne bruedere, vercregen hadde; enz."

Voorts stelde hij een reglement voor dit gasthuis vast, waaraan wij het volgende ontlenen. Het doet ons de aard en de inrichting dezer stichting nader kennen.

Na hem zouden provisors, rectors of collators zijn zijn kinderen of zijn erfgenamen, die hem en zijn vrouw zaliger in den bloede het naast zouden bestaan, en bij gebrek van dezen de oudste kerkmeesters en de waarachtige pastoor van Mierlo, als mede de prior of de paters van de Regulieren te Woensel bij Eindhoven en dat dezen zullen mogen aanstellen een rentmeester om het gasthuis voor hen te besturen.

De mannen, die in het gasthuis ter verpleging zouden opgenomen worden, moesten zijn ongehuwd of weduwnaars en van goede naam, faam, en conditie en niet jonger dan 50 jaren, tenware jongere gebrekkig zouden zijn. Als er oude mannen van de familie van Enckevoirt zouden zijn. moesten deze vóór alle anderen opgenomen worden.

De opgenomen mannen waren verplicht zich te gedragen volgens het reglement van het huis.

In het gasthuis moest gesticht worden een altaar ter ere Gods en van de Twaalf Apostelen en daarop moesten 's wekelijks zoveel Missen gedaan worden als de rector zou goedvinden, opdat de oude mannen, in dit gasthuis verblijvende, ver van de kerk afwonen, hun Missen aldaar mogen horen en voor de fondateurs devotelijk zouden bidden.

De kerkelijke diensten werden dagelijks in de kapel verricht door een inwonend priester. Hem kwamen de inkomsten van dit beneficie ten goede, die aan de bediening van dit altaar verbonden waren. De begeving hiervan stond aan de naaste bloedverwant der familie van Enckevoirt. Als priesters rectoren, die ook wel „pastoor" van het Apostelhuis genoemd werden, vinden wij vermeld:

1560 Hegr Claissen.
1573—1602. Nico'aas Pauwelszoon van Glabbeeck.
1607 Johannes van Kessel Bartelszoon, Jan Gruijthuysen. Deze heeft enkele geschiedkundige aantekeningen omtrent Mierlo nagelaten.
1620— Jan Houbraecken Janszoon.
1625— Wilhelmus Stappers of Stappart.

In de zogenaamde protestantsche tijd, van 1648—1795, waarin Noord-Brabant als wingewest behandeld werd, werden ook de goederen van het Apostelhuis door het Land aangeslagen. De provisors waren nu de predikanten van Mierlo, Nuenen, Heeze en Eindhoven. De goederen werden beheerd door een renmeester, die ook vaak op het Apostelhuis zelf woonden.

Achtereenvolgens vonden wij iedere functie genoemd.

Goossen van Wesel.
Peter van Deutecum.
Zacharias van Deutecum.
Gijsbert van Deutecum.
De heer Brehar Tempelaer.
Henrick Doncker.
De heer Jac. Francis Walraven.
De heer Corstiaen Rombouts.
Hendrik van den Eijnde.

Nadat tengevolge van de Franse revolutie Noordbrabant weer vrij geworden was, waren de provisors van het Apostelhuis, de tijdelijke pastoor en de twee oudste kerkmeesters der R. K. parochiale kerk van Mierlo, zoals ook in de stichtingsbrief bepaald was, en werd ook door een rentmeester beheerd.

Hoe het Apostelhuis er in de eerste helft der achttiende eeuw uitzag, toont de schetstekening, welke H. Spilman daarvan indertijd maakte. Deze is zo goed en kwaad als het ging gereproduceerd in het plaatwerk, dat in 1922 door Sasse van Ysselt bij het Provinciaal Genootschap is uitgegeven.

Het Apostelhuis geraakte in de loop der jaren in zulk een staat van verval, dat in het laatst der 18e eeuw de kapel moest worden afgebroken. Het huis zelf diende alleen tot boerderij.

De oude mannen waarvoor het bestemd was, werden toen reeds door de Provisors bij particulieren uitbesteed, die daarvoor werden betaald uit de inkomsten van dit gesticht. Sedert dien is dit voortdurend geschied, met dien verstande echter, dat vanaf het jaar 1881 de oude mannen voor rekening der stichting worden verpleegd in het R. K. Liefdegesticht te Mierlo, waarvan het gedeelte, dat tot oudmannenhuis bestemd is, thans in de volksmond het Apostelhuis genoemd wordt.

Het Apostelhuis zelf werd nog jarenlang gebruikt als bergplaats voor de daarbij behorende boerderij. In het jaar 1872 is het wegens zijn bouwvallige staat tot aan de grond toe geheel gesloopt geworden; de fundamenten daarvan zijn er in 1908 uit verwijderd. Het erf, waarop het Apostelhuis eens stond, is toen met canadabomen beplant, zodat thans geen spoor van dit vroegere gasthuis meer over is.

Wordt vervolgd. JAC. HEEREN.

Brief uit Athene

Arabische wereld komt in beweging.

Het werk van den geheimzinnigen kolonel Lawrence en diens opvolger voor niets geweest?

(Van een V.P.B.-correspondent).

Twee onopvalende berichten hebben onlangs de aandacht gevestigd op de activiteit der Engelsche agenten in het Nabije Oosten. Sir John Philby, de vroegere „raadgever" van koning Ibn Saoed, is, volgens een bericht uit Londen, plotseling uit zijn gevangenschap ontslagen. Volgens een ander bericht van recenten datum zouden talrijke Britsche agenten in Hadramaut, het Engelsche protectoraat in Zuid-Arabië, zijn gedood, terwijl de rest naar Aden is gevlucht.

Van oudsher hebben de Engelschen, om hun macht te handhaven, gebruik gemaakt van binnenlandsche tegenstellingen in de landen onder Britsche heerschappij. Door verschillende groepen tegen elkaar uit te spelen waren zij in staat om met weinig krachtsinspanning toch een heerschende positie te behouden. Britsch-Indië en de Arabische landen vormen hiervan de klassieke voorbeelden.

Voor de onderhandelingen met partijleiders, het scheppen van oneenigheden, 't uit den weg ruimen van weerspannigen. kortom, wat men zou kunnen noemen: het ondergrondsche werk, beschikt Engeland over een aantal uitstekend voor deze taak berekende mannen. Vooral in het Nabije Oosten vinden deze een vruchtbaar terrein voor hun werkzaamheid.

Een groote talenkennis en een onbegrensd aanpassingsvermogen zijn onmisbare eigenschappen om invloed uit te oefenen op de Arabieren, die wel is waar onderling verdeeld zijn, maar één in hun wantrouwen ten opzichte van Engeland. De methoden, met behulp waarvan Engelsche agenten zich bij hen trachten in te dringen, zijn vele: onbeperkte geldmiddelen, beloften, bedreigingen, het aannemen van Arabische kleeding en gewoonten, zelfs overgang tot den Islam zijn de voornaamste.

Overste Lawrence en Gertrude Bell.

De bekendste van deze mannen is ongetwijfeld Lawrence geweest. Na afloop van zijn archeologische studie te Oxford en na eenige groote reizen te hebben gedaan in het Nabije Oosten werd hij in 1916 op 28-jarigen leeftijd Engelsch agent bij Sjerif Hoessein te Mekka. Daar begon hij zijn legendarische campagne tegen het Turksche gezag in de Arabische landen. Overal in de woestijn wist hij de Arabische sjeiks tot den strijd te bewegen; voor een deel is de Turksche nederlaag dan ook zeer zeker aan zijn werkzaamheid toe te schrijven. Doch na de Engelsche overwinning kwam het Groot-Arabische rijk, dat den Arabieren was voorgespiegeld, niet tot stand. Ook Lawrence schijnt teleurgesteld te zijn geweest. Tevergeefs pleitte hij op de Parijsche vredesconferentie voor de Arabische onafhankelijkheid. Tenslotte kwam deze raadselachtige figuur bij een motorongeluk om het leven.

Naast Lawrenca had ook een vrouw, Gertrude Bell, aandeel in den strijd tegen Turkije. Ook zijz bereidde zich door studie en reizen voor op haar latere loopbaan. In 1916 trad zij in Engelschen staatsdienst; in 1920 was zij reeds secretaresse voor Oostersche zaken bij den hoogen commissaris voor Irak. Zoo groot was haar invloed op den eersten koning van Irak, Feisal, een zoon van Hoessein, dat zij de „maker of Iraq" werd genoemd.

Opvolgers zetten het werk voort.

Overste Lawrence en Gertrude Bell zijn gestorven, doch anderen hebben getracht hun werk voort te zetten. Er is weinig over hen bekend; doch dat weinige is voldoende om een indruk van hen te geven.

Een hunner is Sir John Philby, jaren lang „raadgever" van koning Ibn Saoed, den ondoorgrondelijken heerscher over het grootste deel van Arabië. Reeds voor den wereldoorlog drong Philby in deze streken door; later ging hij zelfs tot den Islam over. Maar Ibn Saoed wist zijn onafhankelijke positie te behouden, waarvan hij thans de vruchten plukt. Waarom Philby ten slotte is gearresteerd is onzeker, evenzeer als men in het onzekere verkeert ten aanzien van de redenen, waarom hij in vrijheid is gesteld. Is het te gewaagd om te veronderstellen, dat Philby met spoed naar het Nabije Oosten is vertrokken, om daar voor Engeland te redden wat er te redden valt?

Meer succes, althans voorloopig,, heeft majoor Glubb gehad. In 1937 kwam deze schrijver van wetenschappelijke verhandelingen in Transjordanië, het land van Emir Abdoellah, een der weinige trouwe aanhangers van Engeland in deze streken. Voorzien van onbeperkte middelen organiseerde hij zijn „woestijn-patrouille", een troep vrijbuiters van laag allooi. Met behulp van dezen troep wist hij de Bedoeinen van Transjordanië te verhinderen om hun stamgenooten in Palestina, die in opstand waren gekomen tegen de gehate Engelsche heerschappij, te hulp te snellen.

Philby, Glubb en andere hier met name genoemde agenten treden minder geheimzinnig op dan de „man met het vliegende tapijt", zooals de Arabieren hen om zijn snelheid van handelen noemen. Peake Pasja is zijn naam en zijn speciale domein vormt de kuststrook van Zuid-Arabië. Na den wereldoorlog is hij hier gekomen en wist er een Engelsch protectoraat te vestigen. Sindsdien verblijft hij in dit arme woestijngebied, dat bewoond wordt door kleine stammen. Aan alle neigingen tot onafhankelijkheid, vaak opgewekt door de nabijheid van Saoeddisch Arabië, wordt onmiddellijk de kop ingedrukt. Als het moet met behulp van luchtbombardementen. Bovengenoemd bericht uit Hadramaut over een aldaar uitgebroken opstand schijnt er op te wijzen, dat ook hier de Arabieren in beweging zijn gekomen.

Engelands positie ernstig bedreigd.

Hoe machtig al deze geheime leiders ook mogen zijn, toch is hun invloed blijkbaar aan het tanen. De Engelsche positie in het Nabije Oosten verkeert ernstig in gevaar. De oorzaken van dit onverbiddelijk voortschrijdende proces moeten worden gezocht in de tegenstellingen tusschen de Westersche methoden van beheersching van het Oosten en de steeds in kracht toenemende bewustwording van de Arabische volken. Het opbouwende werk, verricht door Ibn Saoed, legt als het ware getuigenis af van de prestaties, waartoe deze volken uit eigen kracht en met gebruikmaking van de middelen, die Europa hun verschafte, in staat zijn. De Arabische wereld komt in beweging. Overal gist het.

BUITENLAND

ONTPLOFFING IN AMERIKAANSCHE MIJN.

Veertien arbeiders bedolven.

Naar de Associated Press uit Bicknell (Indiana) meldt, is in de Panhandle-mijn aldaar door onopgehelderde oorzaak een hevige ontploffing ontstaan, waarbij volgens de eerste berichten veertien mijnwerkers bedolven geraakten. Het lot der slachtoffers is onzeker. Het reddingswerk wordt sterk bemoeilijkt, omdat de ontploffing op aanzienlijke diepte en eenige kilometers van de hoofdschacht plaats had. (D.N.B.)

Kloppende Hoofdpijn.

Veilig en vlug als geen ander helpt hierbij altijd een poeder of cachet van Mijnhardt. Mijnhardt's Poeders per stuk 8 ct. Doos 45 ct. Cachets, genaamd „Mijnhardtjes" Doos 10 en 50 ct.

IRAKSCH LEGERBERICHT.

Britten vluchten aan het Westelijk front.

Het Iraksche legerbericht no. 23 luidt volgens het D.N.B.:

Westelijk front: Onze strijdkrachten ondernamen succesvolle aanvallen op vijandelijke troepenafdeelingen bij Habbaniyah en Faloedja, gesteund door krachtig artillerievuur, dat den vijand zware verliezen aan menschen en materiaal kostte. Onze voorhoedes drijven den vluchtenden vijand voor zich uit.

Zuidelijk front: Onze strijdkrachten hebben tezamen met de ongeregelde nationale troepen vijandelijke troepenconcentraties nauwer omsingeld. Hierop wordt krachtig artillerievuur gericht.

Luchtoperaties: Onze vliegtuigen ondernamen verkenningsvluchten boven Sennedebbane en gevechtsvliegtuigen bestookten het vliegveld aldaar met machinegeweervuur en beschadigden daarbij 15 vijandelijke toestellen. Bovendien beschoten zij met machinegeweren een vijandelijk troepentransport, waarbij verscheidene vaartuigen zwaar beschadigd en groote verliezen aan menschenlevens veroorzaakt werden.

Politietroepen: Onze politietroepen, gesteund door ongeregelde nationale troepen beheerschen volkomen den toestand in de woestijn. Een vijandelijk vliegtuig werd omlaag geschoten en de uit drie personen bestaande bemanning kwam om het leven.

Vijandelijke luchtoperaties: Verscheidene vijandelijke vliegtuigen vlogen boven de kampen van Alliachuach en Al Rasjid. Boven het eerstgenoemde kamp werd een bom geworpen, die echter geen schade aanrichtte. De vijand ondernam bovendien verkenningsvluchten boven de hoofdstad en andere gebieden.

Faloedja heroverd.

Volgens berichten uit Bagdad hebben de Iraksche strijdkrachten de stad Faloedja aan den Euhpraat heroverd. Faloedja was enkele dagen geleden door de Engelschen bezet.

De Iraksche minister van financiën en de Iraksche minister van buitenlandsche zaken zijn voor het voeren van nieuwe besprekingen naar Teheran vertrokken.

(D.N.B.)

DE HANDELSBESPREKINGEN IN BATAVIA.

Verkeeren in belangrijk stadium.

Het D.N.B. meldt uit Tokio:

In Japansche politieke kringen wijst men opnieuw op de vertraging, welke de reeds sinds September van het vorige jaar in Batavia aan den gang zijnde onderhandelingen tusschen Japan en Nederlandsch-Indië steeds weer ondergaan. De woordvoerder van het centrale bureau van inlichtingen van het kabinet verklaarde Vrijdag, dat de moeilijkheden vooral door de houding van de Nederlandsch-Indische regeering veroorzaakt werden. Hij weigerde evenwel zich over den achtergrond der complicaties uit te laten. Slechts gaf hij als zijn meening te kennen, dat de onderhandelingen op het oogenblik in een belangrijker stadium gekomen zijn.

Ook de Japansche bladen houden zich de laatste dagen meer met het vraagstuk van Nederlandsch-Indië bezig. De Kokoemin Sjimboen eischt zelfs, dat de handelsbesprekingen zullen worden afgebroken, daar alle pogingen van de Japansche delegatie schipbreuk lijden op de tactiek en het optreden van de Nederlandsch-Indische autoriteiten.

Domei meldt, dat de plaatsvervangend woordvoerder van het departement van buitenlandsche zaken in de dagelijksche persconferentie verklaard heeft geen inlichtingen van Kenkitsji Josjizawa, den leider der Japansche delegatie te Batavia, ontvangen te hebben. Josjizawa, aldus de woordvoerder, zal waarschijnlijk in Batavia blijven, totdat eenig concreet resultaat verkregen is, hoewel dit nog lang kan duren.

De Duitsch-Italiaansche grensregeling tusschen Kroatië.

KAART VAN PELT

Op bijgaand kaartje is aangegeven het nieuwe koninkrijk Kroatië alsmede de nieuwe grenzen tusschen Duitschland en Italië. Een gedeelte van het oude Slovenië dat steeds Duitsche invloed heeft ondergaan, is bij het Groot-Duitsche rijk gevoegd. De provincie Lubiana, het westelijk deel van het oude Slovenië is bij Italië gekomen. Volgens het te Rome gesloten verdrag wordt het „klassieke" Dalmatië bij Italië ingelijfd. Dit is op de kaart aangegeven, het omvat een breede strook rondom Zara, Sebenico en Spalato. De meeste eilanden in de Adriatische Zee komen bij Italië, uitgezonderd welke op de kaart met dikke zwarte lijn zijn aangegeven.

RETRAITEHUIS CENAKEL, TILBURG.

Retraites.

7—10 Juni Meisjes die streven naar een hooger gosdienstig leven in de wereld.
14—17 Juni Zelatricen v. h. Retraitewerk.
17—20 Juni Dames Middenstand.
21—24 Juni Meisjes.
24—28 Juli Dames deftigen stand.
28—1 Juli Meisjes.
8—11 Juli Derde Orde v. d. H. Franciscus.
12—15 Juli Meisjes.
18—21 Juli Meisjes van 15—17 jaar.
21—24 Juli Huismoeders.
29—29 Juli Meisjes.
2—5 Aug. Meisjes.
5—9 Aug. Dames Onderwijzeressen.
18—21 Aug. Ongehuwde Dames.
21—25 Aug. Dames Onderwijzeressen.
25—28 Aug. Derde Orde v. d. H. Franciscus.
28—31 Aug. Mariale Retraite.

LUCHTAANVALLEN!

Gij neemt voorzorgen tegen brand, ziekte en natuurrampen. Waarom dan niet tegen het zooveel ernstiger gevaar uit de lucht? Doe het nog!

Onze Sportrubriek

Voetbal

PROGRAMMA VOOR ZONDAG.

Om het kampioenschap van Nederland.

ADO—Heracles.
Be Quick—VSV.

HET ZUIDEN.

1e klasse.
BVV—Willem II.

2e klasse A.
VVH—Sportieve Ster.
Kolonia—Miranda.
Waubachsche Boys—Palemig
RKONS—Waubach.

2e klasse B.
Willem I—VVV.
Sittard—M.V.V. 2.
Sittard—Kimbria.
Wilhelmina 1908—Almania.
Venlosche Boys—Tegelen.

2e klasse D.
Zeelandia—TSC.
De Zeeuwen—De Baronie.

4e klasse H.
Deurne—Sparta.

Reserve 2e klasse B.
ESV 2—MULO 2.

Heracles naar A.D.O.

Mulo start voor de promotie.

OM HET LANDSKAMPIOENSCHAP.

In den Haag vindt morgen de belangrijke ontmoeting A.D.O.—Heracles plaats. Zouden de Almelo-ers ook uit deze ontmoeting als overwinnaars voor den dag komen, dan kunnen de andere candidaten practisch gesproken wel inpakken, want er zouden dan wel wonderlijke dingen moeten gebeuren eer een van de andere Heracles nog zou inloopen. A.D.O. staat er tegenover Heracles nog het gunstigst voor en een zege zou haar op een achterstand van slechts één punt brengen. Op grond daarvan verwachten we dat de Hagenaars zich hevig teweer zullen stellen.

V.S.V. moet naar Groningen Be Quick partij gaan geven. Als de Velsenaren niet al te vermoeid zijn van de reis geven we hun wel kans op een kleine overwinning of minstens een gelijkspel.

HET ZUIDEN.

Promotie en degradatie-competitie.

2e klasse.

Officieus hebben we vernomen, dat Mulo morgen start in de promotie en degredatiecompetitie voor de 2e klasse. Haar eerste tegenstander is de 3e klasser S.E.T. uit Tilburg. We kennen van Mulo's tegenstanders niets, zoodat we omtrent eventueele kansen heel weinig voorspellen kunnen. Laten we hopen dat de geel-blauwen hun beste spel zullen weten te demonstreeren dan zal het, dat weten we zeker, in ieder geval wel losloopen.

Of er meer candidaten in deze competitie (of wordt het een halve?) zullen spelen weten we momenteel niet.

4e klasse H.

In deze klasse speelt Deurne thuis tegen Sparta. De Beek en Donkenaren zijn aan hun eer verplicht hier te zegevieren, iets wat ze, naar we verwachten, ook wel zonder mankeeren zullen doen.

Reserve 2e klasse B.

Mulo reist naar E.S.V. 2. De geel-blauwen kunnen het minstens wel zoover brengen als de Valk 3 op j.l. Zondag die de E.S.V.-ers met 11—0 sloeg.

Wielrennen

DE EERSTE WIELERWEDSTRIJDEN TE HELSINKI.

De nieuwe wielerbaan te Helsinki, die bestemd was als voor het houden van de wielerwedstrijden ter gelegenheid van de Olympiade 1940, werd Donderdag officieel in gebruik genomen. Het openingsprogramma bestond uit internationale wedstrijden waarin de Deen Rupert Christensen den sprint won van de Finnen Kuusinen en Solokangas. De Deen won eveneens een 10 rondenrit voor den Fin Kuusinen en den Duitsrher Saager. De Duitscher Preiskeit legde beslag op de overwinning in de handicaprace. Hij startte in dezen wedstrijd met 20 meter voorgift en sloeg Kuusinen alsmede zijn landgenoot Saager, terwijl de Deen Christensen op de vierde plaats eindigde.

Wandelen

GEEN WANDELTOCHTEN BOVEN DE 40 K.M.

Naar wij vernemen heeft het bestuur van den Ned. Wandelsportbond besloten, met ingang van heden alle wandeltochten boven de 40 K.M. te verbieden. Alle tochten daarboven moeten derhalve van de reeds vastgestelde programma's afgevoerd worden.

KERKNIEUWS

De Koloniale Missie Week van 25 Mei tot 2 Juni.

In de week vóór Pinksteren vouwt Katholiek Nederland zijn handen, vouwt het die tot een extra vurig en innig gebed en wel voor de missies in het overzeesche gebied van ons eigen land, voor de missies in Ned. Indië, Curaçao en Suriname, missies zóó moeilijk en zwaar en waar van een 70 millioen nog maar een paar millioen zijn gedoopt.

Dat gebed krijgt dan pas waarde en geeft zekere verhooring, wanneer het gedragen wordt door geheel een reeks van geestelijke offers. Offeren is trouwens een vorm van bidden en zelfs een voorname. Oefent Christus na Zijn verheerlijking niet voor altijd Zijn Hoogepriesterschap uit in den hemel en wel doordat Hij de oneindige verdiensten van Zijn lijden en dood den Vader blijft aanbieden voor de zaligheid der menschen.

Met Christus als hoofd maken wij als ledematen het mystiek Lichaam van Christus uit, maar wordt dan niet door die levensgemeenschap ons offeren en lijden het lijden van Christus? Zoo moeten dan ook de woorden van een H. Paulus begrepen worden, als hij zegt: „Thans verheug ik mij, dat ik voor U lijden mag en aanvullen in mijn vleesch, wat aan Christus' lijden ontbreekt, ten bate van Zijn lichaam, de Kerk".

En het is zóó gemakkelijk te lijden en geestelijke offers te brengen. Gemakkelijk n.l. omdat wij er zoo veel, ja, zoo ontzettend veel de gelegenheid toe hebben. Ze opnoemen is niet noodig, want wie kent niet de bitterheden en smarten van zieken en lijdenden; de moeilijkheden verbonden aan de taak door Gods Voorzienigheid ons toebedeeld; de lasten van het levenskruis door God ons op de schouders gelegd? En het is toch ook zoo moeilijk niet zoo nu en dan zich eens van een genotmiddel te onthouden, eens even zijn begeerten den teugel aan te leggen! Doen wij dit in deze week voor de bekeering van zooveel millioenen in ons Oost- en West-Indië. Het is een kleinigheid vergeleken bij wat een H. Paulus deed voor de bekeering van zijn volk en het is toch eigenlijk niets bij wat Christus leed, die „zich zelf heeft ontledigd" om wille van de menschen.

Deze week willen wij gaan staan naar Jesus, den Verlosser van alle menschen, dus ook van heidenen en ongedoopten, en met het offer van Hem zelf bieden wij den Vader in den hemel onze offers en gebeden aan. De missionarissen hebben onze hulp zoo noodig, de hulp van biddende handen om hun krachten te sterken, de hulp van offerende zielen om over hun werk de genade des hemels af te smeeken en het licht te doen opgaan in de donkere menschenzielen.

Het Werkcomité van de Koloniale Missie Week.

De derde Orden.

We onderscheiden de Derde Orde van Sint Franciscus en die van Sint Dominicus. Het zijn geen vereenigingen of broederschappen, maar eigenlijke Orden met vaste regels.

De leden heeten „tertiaris".

De naam „Derde Orde" komt hiervandaan, dat er ook is een Eerste Orde (de mannelijke kloosterlingen) en een Tweede Orde, (de vrouwelijke kloosterlingen.)

Er zijn ook regulieren tertiarissen, dus derde-ordelingen, die in kloosterverband leven.

Wat wij nu behandelen, dat zijn de zoogenaamde „wereldlijke Derde-Orden", dus die voor leeken in de wereld, of voor wereldgeestelijken.

Aanleiding tot de vorming van deze Derde-Orden gaf de groote aandrang van de menschen in de wereld om naar den geest van de Franciscaner en Dominicaner-orden te leven, terwijl ze in de wereld bleven.

De leden van de Franciscaansche Derde Orde dragen onder de kleeren een wit koordje en een bruin scapulier.

Zij bidden dagelijks twaalf Onze Vaders Weesgegroeten en Eer aan den Vader, den Zoon en den H. Geest, — tenzij ze het Brevier bidden of het kleine Officie van Maria.

Daags voor het feest van de Onbevlekte Ontvangenis van Maria en van den H. Franciscus houden ze vastendag (zwartdag)

Zij streven ernaar, hun leven in te richten naar het ideaal van het Evangelie, en wel met het bijzonder kenmerk van kinderlijke gehechtheid aan de Kerk, ruimhartige naastenliefde en vredestichtende gezindheid naar het voorbeeld van den H. Franciscus. Den geest van armoede en eenvoud zullen ze beoefenen overeenkomstig hun stand, doch zoo dat ze daarin boven anderen uitmunten.

Aan het lidmaatschap gaat een proefjaar vooraf, waarna de professie volgt.

Het ledental beloopt tegenwoordig ongeveer 3 millioen. Ook de jeugd vindt er opname in de Jeugd-Derde-Orde.

Door verdieping van het godsdienstig leven van de leden, door bevordering van het meeleven met de Kerk, door liefdadige werken en sociaal werk, door apostolaat heeft de Derde Orde zeer veel goed gedaan en Leo XIII en ook de latere pausen sporen ten zeerste aan om tot haar toe te treden.

Als haar geest de wereld doordringt, is de opbouw van een nieuwe christelijke gemeenschap verzekerd, die immers alleen mogelijk is, als ze gedragen wordt door den geest van het evangelie.

De Derde Orde van den H. Dominicus is ontstaan uit de „Militia Jesu Christi". In Italië heetten de vrouwelijke leden „Mantellati".

Sedert de 15e eeuw werd de naam algemeen „Derde Ordelingen van den H. Dominicus".

Als voorbeeld en beschermster vereeren deze Derde Ordelingen de H. Catharina van Siena, die voor het heil van de Kerk en op sociaal caritatief gebied zoo voorbeeldig heeft gewerkt.

Haar leden, mannen en vrouwen, volgen naar staat en stand den regel en de geestelijke leiding der Orde.

Haar doel is vooral: leekenapostolaat door zelfheiliging; zij wil geen massabeweging zijn, maar een kern vormen onder alle standen en leeftijden.

Middelen daartoe zijn: de maandelijksche godsdienstige en huishoudelijke vergaderingen, jaarlijksche congressen, studiedagen, speciale Derde Orde retraites. (Dit alles vinden we ook in de Franciscaansche Derde Orde).

In Nederland telt deze Derde Orde 2200 leden. Het gezamenlijke ledental is ongeveer 90.000.

Wat het apostolaatswerk betreft, legt men zich vooral toe op de verspreiding van de waarheid, op huisbezoek en verder parochieel leekenapostolaat.

Zoo heeft ook deze Derde Orde een schitterenden staat van dienst.

Na deze uiteenzetting is het wel overbodig er op te wijzen, dat de Derde Orden geen vereenigingen zijn van kwezels, maar dat het mannen en vrouwen zijn en jongelieden, die het christendom metterdaad beleven en actief deelnemen aan de zending van de Kerk.

Met de vroeger genoemde godsdienstige vereenigingen, de Maria-congregatie en de H. Familie zijn zij een zegen voor het godsdienstig leven der leden en voor de doorwerking van den geest van het Evangelie in staat en maatschappij. R. H.

Wat Landbouwer en Tuinliefhebber interesseert.

VAN WEEK TOT WEEK IN DEN TUIN.

Voor deze week hadden wij u een uiteenzetting beloofd van de teelt van knolselderie. Dit gewas levert in weinig tuinen een behoorlijk resultaat. Eerste vereischte is zeer voedzame vochthoudende grond. Als u die niet hebt, laat dan dit gewas maar liever uit uw tuin, en schaf u dan in den herfst enkele flinke knollen aan, die u in den kelder in een kistje met droog wit zand bewaart. Deze week wordt de knolselderie geplant. De afstand tusschen de planten bedraagt 35 tot 40 cm. Plant zoo mogelijk bij voldoende vochtig weer. Dan kunnen de planten zonder rust door groeien. Trap ze voldoende vast aan. Stevige planten, die niet al te lang loof hebben zijn de beste. Bemest ze met veel kali en behoorlijk stikstof. De eerste dagen na het planten wordt gegoten. Later zorgen we zoo mogelijk er voor, dat we eens per week wat zeepwater van de wasch tusschen de rijen gieten. Dat bevordert sterk den groei. Vroeger plantte men de selderie immers langs de afvoerkeul van 't vuile water.

Voor zoover dat nog niet gebeurd is, moeten we nu de verschillende gewassen, die daarvoor in aanmerking komen, dunnen en onkruidvrij maken. Let vooral op de aardbeienbedden. Die krijgen binnenkort uitloopers, waarvan we de nieuwe plantjes moeten krijgen. Deze uitloopers moeten op den grond vast kunnen groeien. Zoodra die dus beginnen te groeien, mogen we niet meer tusschen de aardbeien schoffelen. Erwten, die op een winderige plaats staan waalen graag om. We kunnen dit voorkomen, door op ongeveer 40 cm. hoogte een touw er langs te trekken. Erwten zonder rijshout houden we het beste overeind door ze aan te aarden. Dat is een walletje grond tegen de planten trekken. Haal ook nog eens het vuil uit de erwtenrijen, ook bij de hooge erwten. Bij deze wordt dat gewoonlijk niet gedaan, omdat men daar minder last van het onkruid heeft. Het onkruid, dat er tusschen staat, komt in bloei en geeft veel zaad, dat ons voor een volgend jaar weer veel last bezorgt.

Ook de vruchtboomen vragen deze week weer onze aandacht. Nu ze uitgebloeid zijn moeten ze weer bespoten worden. In alle boomen komen twee soorten van vijanden voor, namelijk insecten-rupsen- en zwammen. De insecten bestrijden we door een bespuiting met loodarsenaat. De zwamziekten met californische pap. Vroeger werd het loodarsenaat en de californische pap in een keer gemengd verspoten. Men heeft echter ondervonden, dat het beter is, eerst het loodarsenaat en daarna de californische pap te verspuiten. De bespuitingen mogen wel vlak na elkaar uitgevoerd worden. Van loodarsenaat nemen we drie ons per 100 liter water. Californische pap nemen we ter sterkte van 1 %. Deze twee bespuitingen behooren uitgevoerd te worden op droge boomen en bij goed opdroogend weer en binnen tien dagen nadat de bloemkroonblaadjes afgevallen zijn. Cox, Goudreinetten, Yellow, Croncels, Lane's, Prince Albert, Mank's Codlin zijn gevoelig voor californische pap. Voor deze nemen we de oplossing niet sterker dan ¾ %.

Nu we warmer weer hebben mogen deze week ook geraniums op de perken gezet worden. Enkele kamerplanten, zooals Clivia, Aaronskelk, Azalea kunnen we op een niet al te zonnige plaats in den tuin zetten. D.

FOUTEN VERBETEREN.

Als we in de opvoeding van de kinderen fouten hebben gemaakt, is 't zeer moeilijk en voor ons zelf ook pijnlijk om deze te verbeteren. Zoo is het in den tuinbouw ook. We maken fouten, vooral in het begin en zelfs veel. Die te verbeteren is moeilijker en minder aangenaam, dan het van den aanvang af goed te doen. Op mijn rondgang en op mijn practische tuinbouwles heb ik de laatste maand opgemerkt, dat de groote meerderheid der beginnelingen de boonstaken veel te dicht heeft staan. Ik zag er van 40 x 40, dat was 't ergste, maar 50 x 50 komt vrij veel voor. Dan wordt er nog vaak de fout bij gemaakt, dat er per staak veel te veel boonen worden gelegd: acht snijboonen en 14—20 pikkertjes of princesseboontjes. Dat is dubbel fout. We krijgen later een veel te dichten stand met het gevolg, dat er tot twee meter boven de grond maar weinig boonen komen. De meeste komen hoog aan de staken en zijn lastig te plukken. En toch moeten goede staakboonen van onder op bloeien en dragen. Hoe kunnen we dat verbeteren? Door te zorgen, dat er per staak maar 3 of 4 snijboonen blijven doorgroeien en vijf of zes pikkertjes. De rest trekken we uit, als we zien, dat de andere absoluut zeker het leven zullen houden. Ik zei wel, dat het verbeteren van fouten wel eens pijnlijk kan zijn. Zoo heb ik ook iemand overgehaald om uit zijn bedden tuinboonen de helft weg te nemen en die elders uit te planten. Zoo moeten we ook het te dicht gezaaide op tijd uitdunnen, anders komt er niets van terecht. H.

OOK EENS GOED.

Na al het slechte hebben we toch ook eens een paar mooie bijendagen gekregen. Nu gaat het vooruit. Maandag honigde het fruit en Dinsdag zelfs flink. Ik keek eens in de leege vaten, die ik er Zondag boven op had gezet en overal was losse honing te zien. Eigenaardig is wel, dat de kasten in ontwikkeling achter staan bij de korven. Mijn drie korven hebben allen grof werk en dat is natuurlijk ook belegd, bij een is 't grof broed zelfs al verzegeld. De beste korf zit tot den bodemplank. Sommige imkers zijn als de dood over darren. Eigenaardig is, dat de kasten die wat darren hebben ook ver boven de andere volken uitsteken. In de raampjes was hier en daar een stukje grof, dat ook belegd werd, dat is de verklaring, waarom er nu al darren zijn. Als we goed opletten, kunnen we nu broed krijgen. Zorg voor leege ramen, die u desnoods in het broednest hangt, want nu stoppen ze overal honing en is er gauw plaats te kort voor het broed, omdat er soms een heele plaat stuifmeel zit. Hebben ze acht ramen broed, dan kan de tweede broedbak er onder komen. Nog een kleine kans hebben we om in Juni nog klaar te zijn. H.

ZOMERBESPUITING.

De groote massa der fruittelers, zelfs die der kleine tuintjesbezitters, is momenteel zoover, dat ze de fruitboomen laat spuiten met vruchtboomcarbolineum. Nu is die bespuiting vrij kostbaar, omdat de sproeistof nog al veel geld kost. Bij de zomerbespuitingen, die hoofdzakelijk met Californische pap uitgevoerd worden is dat niet het geval. Daarbij kost de sproeistof heel weinig en zijn de kosten hoofdzakelijk die van het arbeidsloon. Daarom wordt er al in veel boomgaarden door loonsproeiers gewerkt. Ze hebben een motor en in een paar uur is zelfs een behoorlijke boomgaard bespoten. Het laten sproeien, vooral in den zomer, kunnen wij daarom gerust aanbevelen. Het verhoogt vooral de kwaliteit der vruchten, maar dit wil niet zeggen, dat we het geheel achterwege kunnen laten, als er geen of weinig vruchtzetting zal zijn. Op het oogenblik kunnen we dat nog niet met zekerheid zeggen, maar perziken, pruimen en kersen zullen er vermoedelijk weinig zijn. In de morellen en in de Meikersen beginnen nu al doode twijgen te komen: monilia. Ook bij enkele appels en peren merkten we al doode topjes op. We kunnen natuurlijk wel wat zuiniger zijn, als de vruchtzetting slecht is, maar om een volgend jaar niet zoo'n last van schurft en monilia te hebben, moeten we toch 3 of 4 maal spuiten. H.

Plúktijd in de kassen van de Nederl. groenten- en fruitteelt. De komkommers en tomaten zijn rijp en nemen reeds tusschen de andere producten ter markt een voorname plaats in (Pax-Holland)

Nationaal plan voor gebruik van den bodem.

—o—

Toelichting door Ir. Bakker Schut.

Op de dagelijksche persconferentie te 's Gravenhage is de verordening tot instelling van het „nationale plan" toegelicht.

De hoofdinspecteur voor de Volkshuisvesting, ir. H. van der Kaa, wees er op, dat reeds in de middeleeuwen de indeeling van den bodem en zijn bebouwing aan strenge voorschriften onderworpen was. Een lange geschiedenis heeft tot de logische evolutie van het huidige nationale plan geleid. Een belangrijke stap in deze richting was reeds de totstandkoming der Woningwet, nu een 30-tal jaren geleden. In deze wet werd veel meer geregeld dan het wonen; het was ook een soort bouwwet, die de uitbreiding der steden en dorpen regelde, roolijnen vaststelde enz. Hiermee werd orde in de uitbreiding der gemeenten gebracht. Sindsdien heeft meer dan de helft van de gemeenten een uitbreidingsplan gemaakt.

In 1931 werd de mogelijkheid van gewestelijke uitbreidingsplannen geopend. Practisch echter was deze bepaling nog niet voldoende; dat bleek, doordat slechts één enkel gewestelijk plan tot stand kwam, n.l. in Zeeuwsch-Vlaanderen. De procedure was nog ingewikkeld.

Toen nu twee jaar geleden de Woningwet opnieuw herzien moest worden, kwam de gedachte op „van boven af" te beginnen, n.l. alle gewestelijke plannen te stimuleeren door een „nationaal"plan. Dit leidde via het nieuwe ontwerp Woningwet-1940 tot de huidige verordening, die thans de materie op uitnemende wijze regelt. Spreker bracht daarbij hulde aan den bijstand, dien hij van den Duitschen deskundige, dr. H. Roloff, ondervonden had.

Rapport der staatscommissie.

Dr. ir. F. Bakker Schut voerde vervolgens het woord.

Hij herinnerde er aan, dat de staatscommissie voor de herziening der Woningwet onder voorzitterschap van mr. Frederiks, secretaris-generaal van het departement van Binnenlandsche Zaken, op 26 April 1940 haar rapport uitbracht, waarbij een ontwerp voor een nieuwe Woningwet werd overgelegd. In dit ontwerp kwamen bepalingen voor nopens de vaststelling van een nationaal plan. Ter toelichting werd daarbij onder meer het volgende opgemerkt:

„Zooals reeds thans een rijkswegenplan bestaat, hetwelk de tracees voor de wegen voor het geheele land aangeeft, kan men zich voorstellen, dat ook op ander terrein en ter verzorging van andere belangen een sterke aandrang aanwezig is tot het geven van algemeene richtlijnen. Coördinatie van al deze uiteenloopende belangen, welke alle het gebruik van den bodem betreffen, kan in de naaste toekomst, niet uitblijven. Zij is dringend noodzakelijk, ten einde te voorkomen, dat afzonderlijke behartiging van die belangen tot botsing aanleiding geeft."

De gedachte van het nationale plan mag met recht een uit Nederlandsch initiatief in den loop der jaren gegroeide en thans tot rijping gekomen vrucht heeten, aldus ir. Bakker Schut.

De naar verhouding tot andere landen zeer dichte bevolking van ons land en de sterke groei van het bevolkingscijfer, waardoor onze huidige 8 millioen inwoners er in 1980 waarschijnlijk 11 millioen geworden zullen zijn, dwingt ons tot een uiterste spaarzaamheid bij het gebruik van den bodem en tot vermijding van verkwisting en ondoelmatig gebruik van den grond.

Het bodemgebruik is in hoofdzaak gericht op vier doeleinden: het werken, het wonen, de ontspanning en het verkeer. Een der taken voor den nieuwen dienst zal zeker zijn het voor elk concreet geval afwegen van de economische belangen der cultuurtechnische werken eenerzijds en de sociale belangen van recreatie en wetenschap bij natuurschoonbehoud anderzijds.

Bevoegdheden.

In de verordening, die tevens de basis geeft voor nieuwe voorschriften omtrent streekplannen, zijn, naast de vaststelling van het nationale plan, welke aan den secretaris-generaal van het departement van Binnenlandsche Zaken is voorbehouden, belangrijke bevoegdheden gedelegeerd aan den president van den Rijksdienst, nl. het voorschrijven van de wijziging van streekplannen en uitbreidingsplannen en een recht van veto tegen de uitvoering van werken. Deze bevoegdheden zijn noodig om een gaaf geheel van plaatselijke, gewestelijke en nationale planologische maatregelen te krijgen en om ontijdige doorkruising door elkaar armede niet strookende projecten te voorkomen.

Overeenkomstig het door de staatscommissie voorgestelde wetsontwerp voor de herziening van de Woningwet zullen aan de provinciale besturen grootere bevoegdheden worden ingeruimd bij de totstandbrenging van streekplannen, zulks met het oog op den bovengemeentelijken aard van de belangen, welke daarmede worden gediend. Deze bevoegdheden zullen in een uitvoeringsbesluit, dat in de Staatscourant zal verschijnen, nader worden omschreven.

Uitvoerige voorstudies zijn bij deze ordening noodzakelijk. De medewerking van het Centraal Bureau voor de Statistiek en van tallooze andere instanties is daarbij onmisbaar. Ook de universiteiten en hoogescholen — voor zoover spr bekend een novum in de Nederlandsche wetgeving — zijn door de verordening in deze voorstudies ingeschakeld door middel van studiecentra, waar professoren, lectoren, assistenten en studenten, in het kader, dat door de planologische vereischten wordt gevormd, bepaalde onderdeelen op wetenschappelijke wijze kunnen onderzoeken.

Het nationale plan moet groeien uit de samenwerking van allen, die hun speciale kennis daarvoor in dienst stellen.

Ten slotte sprak dr. H. Roloff van Duitsche zijde. Deze schetste uitvoerig, hoe in Duitschland de overeenkomstige regeling werkt en welke voordeelen zij biedt. Het verheugde hem van harte, bij de totstandkoming der Nederlandsche regeling van dienst te hebben kunnen zijn.

De heer Louis de Bourbon tijdens zijn rede bij zijn installatie als burgemeester van Oss (Het Zuiden)

Over de gele Amsterdammer, en nog wat.

Wanneer de komkommers weer in onze groentewinkels verschijnen, dan moet ik altijd denken aan het Stockholmsche marktplein, waar de koopvrouwen met een kniks en een dubbel bedankje „Tack, tack", haar bloemen en groenten verhandelen. Even zie ik dan weer het groote monumentale Concertgebouw op den achtergrond, de kleine stalletjes met de schaarsche, voor wie in ons vruchtbaar landje opgegroeid is, wel héél armetierig lijkende groenten, de kleurige bloemen en het gewirwar van hhuisvrouwen. En dan moet ik glimlachen, ja.... want op enkele van de stalletjes lagen gedéélten van komkommers, kwarten. En sommige huisvrouwen kochten zoo'n stukje van een komkommer voor niet minder dan een Kroon of wel 40 cents. Dien middag waren dan de borden van de huisgenooten gesierd met een paar schijfjes komkommer, als gold het een speciale délicatesse....

Hoe anders is het gesteld in een land als het onze, waar men zich voor een luttel bedrag des zomers te goed kan doen aan de vele voedingsstoffen, die de komkommer bevat, o.a. vitamines en kalk, fosfor en ijzer.

Ze is een uit Indië afkomstige plant en kan hier te lande onder glas worden gekweekt in Zuid-Holland worden overwegend de groene komkommers, in Noord-Holland de gele gekweekt. In Januari en Februari wordt er gezaaid in een bak en onmiddellijk na het opkomen worden de plantjes op grooteren afstand uitgeplant. Nog eenige malen moeten de kweekers dit herhalen en tenslotte komen ze op hun blijvende plaats. Bij de teelt in kassen wordt er in potten gezaaid en is het herhaalde verspeenen niet noodig.

En.... alsof dit den kweeker niet reeds voldoende zorg opleverde, bovendien moet hij het komkommerleven beschermen tegen ziekten, zooals bijvoorbeeld spint (geelwitte kleur der bladeren en verschrompeling), vrucht- en bladvuur, en de mozaïkziekte.

Waardeer het daarom, wanneer ge kunt genieten van komkommersla, van een mooie, gave komkommer. Denk dan aan het misttroostige kwart-stukje uit de minder vruchtbare noordelijke landen en aan de goede zorgen van onze kweekers voor deze éénjarige plant.

Voor komkommer is olie en azijn noodig en olie hebt ge niet? Bereid dan een sausje en wat kwark, met melk of taptemelk, of van hangop, pikant gemaakt met wat tuinkruiden, aroma, peper en zout, misschien ook met wat tomatenpurée. Zoo'n sausje smaakt voortreffelijk en de eiwitrijke kwark of hangop verhoogt bovdien de voedingswaarde van het gerecht.

Wèl mogen ze u bekomen, de „Groene van Spier", de Lange Gele Amsterdammer", de „Lange Lentsche" en de „Alabasser"!

Manya Beukman.